

THE VOICE OF SLOVENIA

informativni center avstralija - novice iz slovenije, o slovincih v avstraliji in po svetu
information centre australia - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world
ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE. ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI. ZA VSE SLOVENCE!

Leto 7 / št. 149 15.9.1999 - \$ 4.00

Sydney - Australia

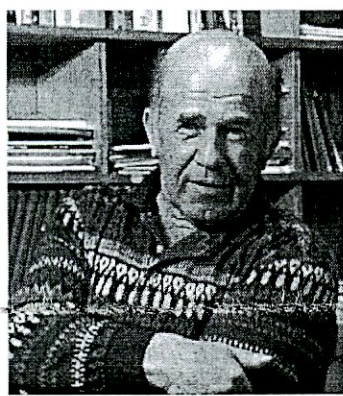
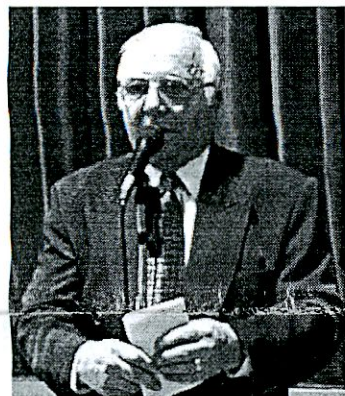
<http://www.glasslovenije.com.au>

Impact International Pty Ltd slavil 40-letnico

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Impact International, podjetje družine Lajovic, ki proizvaja aluminijaste tube za zobne paste, tube za kozmetiko in farmacijo je avgusta letos proslavilo svojo 40-letnico. Reportaža s slovesnosti, o pomenu podjetja, o družini Lajovic, predvidenih štirih knjigah Dušana Lajovica in še o čem na strani 14. Na fotografiji družina Lajovic /Foto: F.A./

Ples veteranov Snowyja v Slovenskem društvu Sydney

Na fotografiji levo predsednik društva Ivan Koželj govori o pomembnosti podelitve spominskih priznanj veteranom; na desni Lojze Kmetič, eden najstarejših članov Slovenskega društva Sydney in bivši delavec na hidroenergetskem projektu Snowy /Foto: F.A./

SYDNEY, /GLAS SLOVENIJE/ - V nedeljo, 29. avgusta je bilo v Slovenskem društvu Sydney v organizaciji društva in projekta *Slovinci v Snowyju* drugo srečanje veteranov, ki so pred petdesetimi leti gradili največji avstralski objekt Snowy Mountains Scheme (področje veliko kot Švica). Na srečanju so bili prisotni Dušan Lajovic, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo s soprogo, predstavniki SBS radia in Glasa Slovenije, novinarka Dela Dragica Bošnjak, avtorica avstralske slovenske študije v knjigi *Slovenska izseljenska književnost* Barbara Suša, urednik literarne revije *Svobodni razgovori* Leon Krek in bivša urednica Pavla Gruden, predstavnik SIM v Sydneyu Lojze Košorok s soprogo in drugi. Spominska priznanja je podelila Olya Booyer, direktorica programov na radiu SBS

The Snowy - the Vision 1. del
The Snowy - the People 2. del
na SBS televiziji
10. in 17. oktobra ob 8.30 zvečer (str.2)

Prva slovenska televizijska oddaja v Sydneyu na Community Station Channel 31

SYDNEY/GLAS SLOVENIJE/ - V ponedeljek, 5. septembra 1999 je ste kla tudi v Sydneyu prva 30 minutna slovenska televizijska oddaja

na kanalu 31. Kamera, montaža in režija Florjan Auser. V oddaji so bili prikazani posnetki - s tekmovanja diatoničnih harmonikarjev za naslov *Kralj polke Down Under* v Klubu Triglav Sydney, s posnetki wollongonške obale; na diatonično harmoniko zmagovalc Peter Grivec in Denis Novato, svetovni prvak - *Slovinci v Snowyju* (recitacija Pavla Gruden iz leta 1958 posvečena delavcem Snowyja; predeli Snowy pogorja, insert s podelitve spominskih priznanj - predstavitev nove knjige *The Snowy - Cradle of a New Australia* Ivana Kobala v Canberri, z zgodovinskimi govori Helene Drnovšek Zorko, Tima Fisherja, člana avstralskega zveznega parlamenta (bivšega podpredsednika vlade in ministra za trgovino), predstavnice Snowy Mountains Authority in drugih - zračni posnetki sydneyjskih olimpijskih objektov v Homebushu, posnetek največjega stadiona na svetu in drugo Video kaseto lahko naročite po ceni \$ 20.00 + \$ 3.00 poštni stroški na telefon (02) 98991131

Miriam Stariha, povezovalka slovenskega programa na TV 31

**Slovenska hiša
Olimpijske igre
Sydney 2000**
Slovensko hišo so do sedaj sponzorirali iz slovenske skupnosti v Avstraliji sledeči:
**Glavni sponzor
v Avstraliji:**
St. John's Community Club -
Klub Triglav Sydney
Sponzoriji:
Slovensko društvo Sydney
Versko in kulturno središče
sv. Rafaela Merrylands
Slovenski klub Perth
Organizator vabi k sponzorstvu vse avstralske Slovence!
Alfred Brežnik,
ataše slovenske olimpijske reprezentance
Sydney 2000

Tretje srečanje veteranov Snowyja

Nedelja, 3. oktobra
Versko in kulturno središče
sv. Cirila in Metoda Kew
Melbourne

/GLAS SLOVENIJE/ - Organizator projekta *Slovinci v Snowyju* iz Sydneya, Slovenski narodni svet Viktorije in Versko in kulturno središče Kew organizirajo v nedeljo, 3. oktobra srečanje za bivše delavce na Snowy Mountains projektu s podelitvijo spominskih priznanj. Na srečanju bo prikazan dokumentarni film - izvillečki iz intervjujev z veterani Snowyja, Ivan Kobal bo predstavil svojo novo knjigo "The Snowy - Cradle of a New Australia". Tudi za zabavo bo poskrbljeno.

Slovesnost ob drogu s slovensko zastavo v Coomi

/GLAS SLOVENIJE/ - Občina Monaro in Snowy Mountains Authority pripravljata razna srečanja in prireditve ob 50-letnici Snowyja v soboto 16. in v nedeljo 17. oktobra. V soboto s pričetkom ob 10.00 uri dopoldan v Avenue of Flags. Glavna slovesnost za Slovence ob drogu s slovensko zastavo naj bi bila v nedeljo, ob 16.30 uri, čeprav bo zastava visela na drogu že v soboto. Iz Sydneya in Melbourne so organizirana skupinska potovanja. Mestece Cooma slavi v soboto tudi svojo 150-letnico. Popoldan bo v parku koncert za tem pa bodo avtomobilske dirke - Car Rally.

Slovenska verska središča v Avstraliji organizirajo
25. Mladinski koncert, ki bo v soboto,
2. oktobra 1999
v prostorih Slovenskega društva
Planica v Melbourneu

V dokumentarjih SBS televizije: "The Snowy - the Vision" 1. del "The Snowy - the People" 2. del priseljenci - delavci iz ozemlja bivše Jugoslavije izbrisani iz geografskega pojma Snowy Mountains?

Prvi in drugi del enournega filma o hidroenergetskem projektu Snowy in njegovih delavcih si bomo lahko ogledali 10. in 17. oktobra ob 8.30 uri zvečer na SBS televiziji. Producentka in direktorica prvega dela je Lina Safro, rojena v Rusiji, ki je sicer na SBS televiziji reporterka, direktorica in producentka. Producentka in direktorica drugega dela je Mika Nishimura, rojena na Japonskem, zaposlena prav tako na SBS televiziji.

Predstavniki medijev smo bili povabljeni v prostore SBS-a na predstavitev (izvlečkov) obeh filmov v torek, 15. septembra, med njimi smo bili: Mariza in Milan Ličan, Florjan in jaz, pa tudi Ivana Kobala sta zanimala dokumentarca.

Ko sem si doma ogledala kaseto obeh filmov in ko sem prebrala izjavo za tisk SBS-a, mi ni bilo težko ugotoviti kaj v filmu JE in česa tam NI. Moram reči, da je to že tretji dokumentarec o Snowy projektu, ki je delan zvečine (nekateri pa celo popolnoma) po anglo-saksonsko. In še več, v obeh dokumentarnih filmih SBS-a Jugoslovanov enostavno in dobesedno ni. Jugoslovani (z njimi seveda tudi Slovenci) so izbrisani iz geografskega pojma in projekta Snowy Mountains! Če bi se kaj takšnega zgodilo televiziji ABC nas ne bi čudilo, da pa se to zgodi etnični televiziji SBS? Ampak, Jugoslovani so bili po številu delavcev na Snowyju, po podatkih iz knjige The Snowy Mountains Scheme No.1 (Longmans Australian Geographies, prvič natisnjena leta 1956), tretji za Italijani in Holandčani. Naši Slovenci so bili nadzorniki, šefi, merilci, vrtalci, minerja (med njimi nekaj svetovnih rekorderjev) in kaj še ne vse... torej ne kdo si ga bodi da ne bi bili omembe vredni. Zaradi tega, ker jim na delu niso nudili ščitnikov za ušesa so mnogi oglušeli in danes nosijo pečat Snowyja - slušne aparate! Toda, "who cares!" Še filmarji ne.

Že, že, v prvem delu dokumentarca producentka pokaže na kratko Milana Ličana, znanega sydneyjskega veterana Snowyja, ki je bil celo med nosilci svetovnega rekorda v vrtanju. Milan razlaga kako je prišlo do nesreče v izkopanem rovu... na koncu prvega dela ga pokaže za trenutek še enkrat, njegovo ime se zvrsti po lestvici sodelujočih... in to je tudi vse! Če bi producentka poznala ali hotela spoznati zgodovino delavcev, ki so prišli tistih let iz Jugoslavije (če jih morda v avstralskih dokumentarnih arhivih ni našla), bi se lahko pogovarjala o njih (morda se je, pa tega ni objavila?) prav z Milanom Ličanom.

V Press Releasu - tiskovnem poročilu SBS TV, ki ga imamo v našem uredništvu so kot glavni akterji v obeh dokumentarjih omenjeni sledeči: Klaus Zimmer - Nemeč, Diana Klima - Avstralka, Ulic O'Boyle - Irec, Iwan Sidorenko - Rus, Derek in Peter Berents - Avstralec... Pod naslovom "Also appearing" pa so Charlie, Herbert, Jan, Georgina, Elva, Ksenia...

Toda zakaj predstavljam omenjena dokumentarca tako podrobno? Zato, ker želim povedati sledeče: ČE SI NE BOMO SLOVENCİ ZAPISALI SVOJO ZGODOVINO SAMI, JE NE BO NIHČE DRUG! Ivan Kobal pisec knjige "THE SNOWY - CRADLE OF A NEW AUSTRALIA", je sicer predstavil skupino slovenskih delavcev na Snowyju na svoj način, toda veliko je še potrebno storiti za ohranitev te naše zgodovine. Tudi s projektom SLOVENCİ V SNOWYJU - PREDNO NAM UIDE ČAS si bomo zgodovino pisali sami!

Razmišljam: Slovenci imamo v svojih genih dokaj čudne lastnosti, radi podpisamo vse kar je tujega - samo svojega ne! Ob vsakem času nam ni žal podpreti vse kar "leže in gre" iz Slovenije, našega lastnega - avstralskega dela pa ne - razen izredno redkih izjem. Res, čudni smo! Podprimo vendar naše ideje in projekte! Zavzamimo se eden za drugega, in nenazadnje za svoje avstralsko slovenstvo tudi takrat kadar nam razni raziskovalci iz Slovenije delajo krivico, kot se je to zgodilo v primeru knjige SLOVENSKA IZSELJENSKA KNJIŽEVNOST Evropa, Avstralija, Azija, izdana leta 1999 (več o tem na strani 10 in na internetovem Stičišču avstralskih Slovencev, oktobra pa v prilogi Glasa Slovenije).

Slovenci vendar znamo biti tudi drugačni, je nekoč zapisal dr. Anton Trstenjak: Čudež se lahko reče temu, da smo zmeraj bili, smo in bomo, a za tem čudežem so ljudje, ki so taki, kot smo pač Slovenci. Kakšni? Katere silnice, zgodovinske, kulturne, naravne, socialne in druge so oblikovale naš narodni značaj, našo dušo in s tem tudi našo usodo? Od kod moč, da smo obstali in da smo kot narod vstopili v svojo državo, ki naj bi bila možata očetnjava...?

Vaša Stanka

Stanka

S plesalcema iz skupine BURN the FLOOR po predstavi v Wollongongu

Na fotografiji: V Wollongongu s plesalcema iz skupine BURN the FLOOR Bojanom Feslom in Mojco Eržen (sedita z urednico G.S.), oba iz Maribora; z leve še Marinka Rudolf, John Cvetkovic, Ivan Rudolf in Katy Cvetkovic /Foto: F.A./

Pišejo nam

Uredništvo Glasa Slovenije, prejmite lepe pozdrave iz Tasmanije. Najprej bi se vam najlepše zahvalila za poslano pošto in vam čestitala za zelo dobro in lepo pripravljeno "fjžolček", ki ni samo to. Lepo vas je bilo spoznati. Hvala za vse!

Mojca in Bojan, Burn the Floor

Draga Stanka!
Naročninsko leto za Glas Slovenije je skoraj za nami. Kako prijeten občutek me obdaja ob sami pomisli na to, da lahko naročnino za naslednje leto poravnam in živim v nadi, da bom tudi v bodoče prejemal in bral časopis, ki ga imam zelo rad in on mene verjetno tudi. Saj drugače ne bi prihajal k meni, povsod tja, kjer se nahajam. Poravnavam naročnino za leto vnaprej, ostanek pa je za tiskovni sklad. Saj tudi tisti, ki si Glas Slovenije sposojajo, ga zagotovo tudi radi prebirajo. Ako že kaj drugega ne!
Smatram, da slovenski človek, ne glede kje živi, v mejah Slovenije ali izven nje, mora slediti dogodkom doma in po svetu. V drugem primeru pa smo in bomo verjetno še v bodoče ostali le trop Butalcev.

Lep prijateljski pozdrav obema urednikoma, saj se trudita in omogočata, da smo Slovenci razkropljeni po vsej Avstraliji deležni uživanja sadov vašega truda. Srečno vam želim
A. Grmek, ACT

Draga Stanka, lepo pozdravljena. Hvala za vaš trud, delo in pošteno "poročanje" novic in dogajanj med Slovenci. Srečno
I. Kolačko, Melbourne

Draga Stanka!

Prelepi spomini so mi ostali s seminarja in z obiska moje rojstne domovine. Spoznali smo se z rojaki iz ZDA, Kanade in Argentine in njihova prijaznost ne bo pozabljena. Seminar arhivarjev je bil interesanten in poučen in nam bo zelo v korist samo če nam bo to dovolila finančna situacija. Lep pozdrav in veliko uspeha
I. Klopčič, Newcastle

Spoštovanemu uredništvu Glasa Slovenije pošiljam naročnino s prispevkom za tiskovni sklad ter tople želje za nadaljni uspeh. Obenem se lepo zahvaljujem za prizadevno delo, posredovane informacije in prelepo slovensko besedo. S prirsčnimi pozdravi
D. Gustinčič, Adelaide

Spoštovana Stanka, lep pozdrav, Manfred Meršnik, tod, v Evropi. Prosim za POMOČ ZA NAŠO SODELAVKO. Vesna Šega, študentka na kmetijski fakulteti v Mariboru, bi želela nekaj časa, okrog tri mesece, bivati pri kaki družini na farmi ali drugje. Dekle ima E-mail:

venessa5@hotmail.com
Ali bi ji lahko kdo pomagal? Hvala

Manfred Meršnik, Maribor
Dnevnik Večer

Florjan, pozdravljeni! Vsakič sproti vidim na internetovem Stičišču koliko dela ste opravili. Ob tako solidni ponudbi kot je vaša, sploh ni več potrebno prebirati klasičnih časopisov. Toda moje delo v Univerzitetni knjižnici je prav tako "delo v živo". Naj vam čestitam za vaše požrtvovalno delo in prosim prenesite moje pozdrave Stanki, Dragi Geli in Mileni Brgoč.

Rozina Švent, NUK, Ljubljana

Pišejo nam

E-mail pošta

Spoštovani gospod Florjan Auser!
Vaše delo je zanimivo in koristno
Želim Vam vse dobro in sveda
tudi vabim na naše strani:

<http://www.brezovica.si>

Pošiljam Vam kratko predstavitev
naše občine Brezovica in Vas
prosim, da mi pomagate najti stik
z drugimi Slovenkami in Slovenci
po svetu.

V občini imamo kar tri ansamble,
še posebej so uspešni BOBRI, ki
imajo posnete CD-je, eno pesem
imajo posvečeno Florjanu. Z njo
so letos zmagali v Števerjanu pri
Gorici. Pri nas je Florjan posebno
pomemben. Takrat po vaseh
prodajamo sadike rož in pri maši
sodelujejo vsa gasilska društva,
na Frančiškovo nedeljo pa vsa
lovska. Ena od pesmi BOBROV z
naslovom "Zapojmo vsi" in druga
z naslovom "Števerjanski zvo-
novi", sta posebej namenjeni
izseljencem in zamejcem. Med
mnogimi lepimi verzmi pravita tudi:
"Je Bog ustvaril lepí širni svet,
da človek vanj ne bil bi ujet!
Nas meja in razdalja ločuje
in jezik in pesem združuje!"

Veliko lepega iz osrčja domovine
Slovenije - občine brezovice, ki je
resnično Slovenija v malem.
Dobrodošli tudi v naši knjigi
gostov:

Zupan

Drago Stanovnik, Brezovica

Lepo pozdravljeni! Oglašam se
Vam, potem ko sem si ogledal vaše
strani. Našel sem Vas čisto po
naključju in prav vesel sem tega.
Bil sem zelo prijetno presenečen
nad tem kako lepo tudi na
internetu skrbite za ohranjanje
slovenskega jezika, kulture in
tradicije. Menim, da nam tega v
domovini primanjkuje in bi se
lahko od Vas marsičesa naučili.
Na Vaše internetovo Stičišče se
bom zagotovo še vračal - tudi iz
radovednosti. Prosim pa Vas, če
bi mi lahko našli naslov avstralske
atletinje Konig (imena žal ne
vem), ki je leta 1994 zmagala v
teku na 800 m v italijanski Albi.
Išče jo prijateljica, naša mlada
atletinja Darja Kokalj; njena
stran na internetu je
<http://www.homestead.com/pogedo50/DarjaKokalj.html>
Pozdrav Edo Bogataj, Črnuče

Urednik Ženevskih novic nam piše

Dragi GLAS SLOVENIJE
(na drugi strani zemeljske oble)

Prilagam ček za naročnino v naslednjem
letu, obenem s čestitkami za vaše odlično
glasilo.

Morda se čudite, kako da nas zanima prejemati vesti iz Avstralije,
ko ženevski Slovenci živimo komaj osem ur vožnje z avtomobilom
od domačega kraja. A zavednost in aktivnost slovenske diaspore v
daljni Avstraliji vzbujata naše občudovanje. Vzornemu urejevanju
vašega glasila pa še posebej priznanje podpisanega, ki se po svojih
močeh trudi muditi tukajšnji slovenski skupnosti nekaj malega, kar
nas povezuje.

Njegova zanimanje za dogodke v Avstraliji pa še posebej vzbuja
najavljena 50. obletnica "Snowya". Naj razložim zakaj: leta 1959
sem se nahajal na strokovnem izpopolnjevanju v Parizu, v
laboratorijih ustanove "Centre National de Recherche
Scientifique". Kmalu sém spoznal, da mi ozračje v tej ustanovi ne
prija, zato sem se začel ozirati drugod po svetu. Naletel sem na
oglas od "Snowy Mountains Authority", ki je iskala delavce in
strokovnjake. Pisal sem na avstralsko veleposlaništvo, pa sem dobil
negativen odgovor: češ, da moje kvalifikacije presegajo trenutne
potrebe. Če bi bil takrat odgovor pozitiven, bi se bilo moje in moje
družine življenje zasukalo čisto drugače... Kmalu zatem sem dobil
mesto na ženevskem raziskovalnem centru ustanove "Battelle
Memorial Institute" in tam sem tudi dočakal upokojitev. Morda je
tako bolj prav, ali pa ne, kdo ve? Vsem avstralskim Slovencem še
lepe pozdrave in najboljše želje za vnaprej.

Bogdan Žega, Ženeva

Slavko Hren iz RTV Slovenije...

Pred nekaj meseci je ekipa RTVS posnela serijo intervjujev z avstralskimi
Slovenci. Slavko Hren nam je poslal video kasete že posnetih oddaj; kot
slišimo pošilja kasete na ogled za eventualne popravke tudi drugim
rojakom, ki jih namerava uvrstiti v svoje programe o Avstraliji. Novinar
TV SLO Slavko Hren naj bo za zgled vsem novinarjem (in raziskovalcem)
iz Slovenije, saj se zaveda, da bodo njegove oddaje prikazale pravo sliko o
nas le v sodelovanju z nami. Hvala Slavko in nasvidenje še kdaj v Avstraliji!

Draga Stanka in Florjan!

... Vseskozi sem prežet z avstralsko tematiko, saj že od vrnitve iz Avstralije
obdelujem material, izpisujem pogovore in montiram. Zaenkrat smo v
TV programu objavili eno polurno oddajo (izven nadaljevanke) - polurni
dokumentarni feljton z ANKO MAKOVEC o njeni "zeleni zgodovini", v
nedeljo, 29. avgusta pa je šel v spored PORTRET BERTA PRIBCA.
Izgotovil sem tudi štiri intervjuje Sandija Čolnika za oddajo VEČERNI
GOST, ki je montažno zahtevnjša. Objavili smo že intervjuje z gospo
JOŽICO PADDLE LEDINEK in oddaja je bila zelo lepo sprejeta. Tako
kot po objavi Anke Tasmanke se je po telefonu oglasilo ogromno ljudi,
ki so prosili za telefonsko številko, naslov ali kakršno koli možnost
vzpostavitve kontakta z njima. Vesel sem, da stvari tako ugodno
odmevajo, čeprav me vse te okoliščine precej zaposlujejo. Z delom
namreč nadaljujem, zmontirati moram približno 10 petdesetminutnih
oddaj za serijo SLOVENC V AVSTRALIJI, srečanja v Sydneyu,
Melbournu, na Tasmaniji...

Delno sem že obdelal tudi prvi in drugi del Sydneya, kjer sodelujeta
tudi vidva, vendar zadeva še ni toliko obdelana (zvokovno), da bi jo
lahko poslal. Pošiljam pa video obeh izdelanih oddaj.

Tako - vidita, da bom res najbrž vse do konca leta "australil", saj
sleherna epizoda zahteva vsaj tri tedne montažne in zvokovne obdelave,
če ne štejem vse scenaristične priprave in pisnega dela, ki je potrebno
pred začetkom sestavljanja sličic in besed.

Lepe pozdrave Slavko Hren, Ljubljana

Diplomatsko konzularna predstavnništva

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City

telefon: (02) 6243 4830
fax: (02) 6243 4827

Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:

Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608

Domača stran na internetu:

<http://slovenia.webone.com.au>

Veleposlaništvo je odprto vse
delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

*

Generalni konzulat RS Sydney

Častni generalni konzul
Alfred Brežnik

Obisk urada izključno
po dogovoru

(By appointment only)
telefon: (02) 9517 1591

ali (02) 9314 5116

fax: (02) 9399 6246

Poštni naslov:

P.O.Box 188

Coogee NSW 2034

*

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Častni generalni konzul
Dušan Lajovic

Eastern Hutt Road, Pomare, Lower

Hutt (Wellington) NZ

telefon: (04) 567 0027

fax: (04) 567 0024

Poštni naslov:

P.O.Box 30247 Lower Hut NZ

Poštni naslov v Avstraliji:

P.O.Box 5

Smithfield NSW 2164.

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.

Trg Republike 3/XII,

Ljubljana 1000, Slovenija

Telefon: (61) 125 4252

Fax: (61) 126 4721

GLAS SLOVENIJE - THE VOICE OF SLOVENIA - MANAGER IN TEHNIČNO OBLIKOVANJE Florjan Auser - GLAVNA
IN ODGOVORNA UREDNICA - EDITOR Stanka Gregorič. Ustanovljen - established in 1993 - Ustanovitelji - founders: Stanka Gregorič, Alfred Brežnik,
Dušan Lajovic, Štefan Merzel - Glas Slovenije je nedobičkonosen časopis - The Voice of Slovenia is non-profitable newspaper - Mnenja izražena v njem ne
predstavljajo vedno mnenja uredništva - Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke (največ do 300 besed ali četr strani) - Vse pravice pridržane - Ponatis
ali uporaba celote ali posameznih delov dovoljen kadar je naveden vir (Glas Slovenije) - Glas Slovenije nudi informacije o Slovencih v Avstraliji. Sloveniji
in po svetu. Izhaja enkrat mesečno. Letna naročnina \$50.00; polletna - \$ 30.00; letalska letna naročnina v prekomorske države \$ 100.00
Sponzorji: od \$ 500.00 navzgor - Cenik oglasov v upravi - Mali oglasi do 20 besed \$ 10.00; vsaka naslednja beseda 50 centov; fotografija dodatnih \$ 10.00
GLAS SLOVENIJE: P.O.Box 559 - Round Corner Dural - NSW 2158 Australia- telefon: (02) 98991131 - Fax: (02) 98992981 E-mail: ovenia@zeta.org.au
STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu - <http://www.glasslovenije.com.au> - urednik Florjan Auser

Slovenija v enem stavku

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je bil 9. septembra prvič na seji vlade; po operaciji malignega tumorja na ledvici dobro okreva in bo prevzel delo premiera postopoma.

Predsednik Milan Kučan s soprogo Štefkom bo med 5. in 7. oktobrom gost švedskega kralja Karla Gustava XVI.

Uporabniki spletnih strani (interneta) bodo lahko od 16. septembra širom po svetu v živo spremljali seje državnega zbora (www.dz-rs.si)

Od 28. septembra do 27. decembra 1999 bodo lahko državljani iz držav naslednic nekdanje SFRJ, ki živijo v Sloveniji, vložili prošnje za stalno prebivališče, teh oseb je med 3 do 5 tisoč, s tem pa še ne bodo postali slovenski državljani.

Do konca leta bodo na vseh slovenskih poštah zamenjali sedanje poštne govorilnice s takoimenovanimi POS-TELI, govorilnice na kartico s čipom.

Seje Državnega zbora RS naj bi poslej prenašali neposredno tudi po internetu.

Na letošnjem svetovnem finalu za laskavi naslov miss sveta '99, ki bo 4. decembra v Londonu bo sodelovala slovenska lepota Neda Gačnik.

Radenska je letos praznovala 130-letnico podjetja; leta 1869 so v Radencih s slatino iz vrelca, ki ga je leta 1833 odkril v Frankolovem rojeni štajerski Nemeč Karl Henn, napolnili prvo steklenico.

Plesalca Andrej Škufca in Katarina Venturini sta si priplesala prvo mesto v latinskoameriških plesih na odprtem prvenstvu ZDA (US Dance Sport Championship), kjer je nastopilo 69 parov iz šestnajstih držav.

Pošta Slovenije je predstavila novo priložnostno znamko imenovano Beatifikacija Antona Martina Slomška, izšla je med osmimi znamkami med katerimi je tudi znamka Božidarja Jakca.

Tabor SLS v Vižmarjih: Zedinimo se

LJUBLJANA /DELO/ - Pod geslom *Zedinimo se* je v Vižmarjih 12. septembra potekal tabor Slovenske ljudske stranke, z njim pa so počastili tudi 130. obletnico vižmarskega tabora. Marjan Podobnik je v svojem govoru dejal, da nekateri hočejo zlomiti ljudsko stranko, niso je uspeli, pa tudi v prihodnje je ne bodo. Veliko je bilo govora o združevanju s Peterletovimi krščanskimi demokrati.

Skesanka Grešovnik "namočila" predsednika

LJUBLJANA /DELO/ - Nekdanja finančnica Slovenske ljudske stranke (SLS) Boža Grešovnik se je naveličala, kot pravi, groženj predsednika stranke Marjana Podobnika in je spregovorila. Po njenih besedah in dokazilih je SLS nezakonito financiral Nicholas Oman, trgovec z orožjem in nekdanji častni konzul Liberije, za njim je razpisana mednarodna tiralica (op.u.: slišati je, da se Oman, tudi avstralski državljan, trenutno nahaja v Melbournu).

Z internetovo miško do predsednika stranke

LJUBLJANA /DELO/ - Ena izmed velikih ovir na poti k združitvi Krščanskih demokratov (SKD) in Slovenske ljudske stranke (SLS) je vprašanje kdo naj bi postal predsednik te nove stranke: Lojze Peterle ali Marjan Podobnik. Zato so si SKD izmislili domiselni izhod: Na njihovih spletnih straneh se lahko člani in nečlani stranke izjasnijo za koga so <http://www.skd.si/anketa99.html>.

Revolverjaši v Mariboru in Ljubljani

/DELOFAX/ - Za vikend 11. in 12. septembra je v Ljubljani pod revolverjskimi strelji mrtev obležal 36-letni Nermijn A., 26-letni Ljubljčan K.Š. pa je bil huje ranjen. Samo 24 ur za tem je sledil revolverjski obračun pri hotelu Habakuk pod mariborskim Pohorjem. Slišali so se revolverjski strelji in iz golfa so izskočili štirje okrvavljeni moški. Razen tega sta bila isti konec tedna še dva sponada s pištolami, eden še v Ljubljani in eden v Mariboru. Policija je zaenkrat redkobesedna in zadevo raziskuje.

Maribor - Betnavski grad, eden najlepših v Sloveniji, mesto kjer bodo pripravili slavnostno večerjo za papeža

Mrliški listi in označitev grobov za pobite po vojni

LJUBLJANA /STA/ - Marjan Podobnik, podpredsednik vlade je izjavil, da bo vlada na eni svojih jesenskih sej obravnavala celotno problematiko izdaje mrliških listov in obeležitve grobov žrtev povojnega nasilja.

Državni funkcionarji in malteški vitezi

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Vodja poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič vlado v pisnem vprašanju sprašuje, kako bo ukrepala proti državnim uslužbencem in visokim državnim funkcionarjem, ki so 8. septembra letos postali člani malteškega viteškega reda, za katerega je znano, da je neposredno podrejen Vatikanu. Temeljna naloga tega reda je širjenje krščanske vere in obramba le-te, kar je po Jelinčičevem mnenju v nasprotju z laično državo, kakršna je Slovenija. Malteški vitezi in malteške dame najprej prisežejo zvestobo Vatikanu in šele potem svoji državi. V državah Evropske unije državni uslužbenci ne smejo biti člani malteškega reda, sicer izgubijo svoj status v vladnih ustanovah.

Peko je postal srpski opanak

LJUBLJANA /PRIMORSKE NOVICE/ - Kaj se je zgodilo s slovenskimi podjetji po razpadu Jugoslavije? O tem je težko dobiti točne informacije, vendar so se v Srbiji z obstoječimi ljudmi, (slovenskimi) objekti in kapitalom rodili *Beoles*, *Bealpina*... V teh letih so veliko takih podjetij privatizirali in ni sledi, da so bila nekoč slovenska. V ekskluzivne salone *Lesnine* se je na primer vselil *Simplo*, *Planika* je danes *Top shop* z izdelki italijanskega proizvajalca Gass, nekakšna posebnost pa je prodajalna *Peka* v Valjevu, ki je kar čez noč postala *Srpski opanak*. Na nekaterih prodajalnah so še vedno slovenski napisi, čeprav tam prodajajo različno robo le slovenske ne.

V Sloveniji nad 300 bogatašev

LJUBLJANA /NOVI GLAS/ - Socialno razslojevanje Slovencev se hitro nadaljuje. Tako živi v Sloveniji najmanj 300.000 ljudi na meji bede, še milijon pa je državljanov, ki si zaradi pomanjkanja sredstev letos niso mogli privoščiti dopusta. Ob tem pa narašča število bogatašev v okviru tako imenovane družbene elite. Po podatkih iz *Slovenskega delničarja* imata najvišje plače, po 3 milijone 166 tisoč, 646 tolarjev mesečno, dva poslovneža iz Maribora in Kopra. Na Primorskem naj bi bilo petindvajset bogatašev, od teh dvanajst v južnem delu, trinajst pa v severni primorski regiji.

Uspeh ljubljanskih kirurgov

LJUBLJANA /DELO/ - Ekipa pod vodstvom mag. Tomislava Klokočevnika je prva na svetu opravila Bentallovo operacijo aorte z minimalnim rezom.

Gorička železnica spreminja pokrajino

MAČKOVCI /DELO/ - Na Goričkem je gradnja 24,5 kilometra dolge železniške proge od Puconcev do madžarske meje pri Hodošu v največjem zamahu. Gradnja se je začela marca letos in bo predvidoma trajala dve leti.

Ta mesec tri ponovitve Živadinovega gledališča v vesolju

LJUBLJANA, MOSKVA /JANA/ - O prvi gledališki predstavi na svetu v vesolju slovenskega režiserja Dragana Živadinova smo že poročali. Ta mesec so tri ponovitve. Projekt si je moč ogledati na internetu: www.noordung.telekom.si

Elitno v leto 2000

LJUBLJANA /JANA/ - V Cankarjevem domu je že vse nared za silvestrovanje. Balet *Ukročena trmoglavka*, filmska rock komedija *Alpski junak*, dve monokomediji, prava zabava, pijača in jedaja pa tudi ognjemet so na sporedu.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (15. septembra 1999)

Država (enota)	tolarjev		
EMU (1 EUR)	196,8093	Hrvaška (1 HRK)	25,9516
Avstrija (1 ATS)	14,3027	Japonska (1 JPY)	1,8282
Francija (1 FRF)	30,0034	Kanada (1 CAD)	128,4908
Italija (100 ITL)	10,1644	Švica (1 CHF)	122,7603
Nemčija (1 DEM)	100,6270	V. Britanija (1 GBP)	304,3757
Avstralija (1 AUD)	123,5541	ZDA (1 USD)	189,6774

Razstava, ki jemlje dih Zlatarska umetnost

LJUBLJANA /DELOFAX/ - V novem krilu Narodne galerije so odprli razstavo Zlatarska umetnost s podnaslovom *Iz slovenskih cerkva od romantike do Plečnika*. Avtorica projekta je Marjetica Simoniti, ki se je zlatarski dediščini posvetila že kot mlada kustosinja v Pokrajinskem muzeju Maribor. Trenutno ima Slovenija okoli 2000 evidentiranih predmetov, neodkritih pa je še veliko zlatarskih del.

Končal se je 47. mednarodni poletni festival

LJUBLJANA /DELO/ - V sredo, 1. septembra se je končal poletni festival z dolgo in zelo toplo sprejeto predstavo Verdijeve *Aide* v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v izvedbi Mariborske opere SNG in z uradnim spuščanjem Festivalove zastave. Letošnji festival v Križankah je imel kar dvainsedemdeset dogodkov, ogledalo pa si jih je petinštirideset tisoč ljudi.

Razglasitev najboljših pesniške zbirke leta

CELJE /DELOFAX/ - Letos so za srečanje v knežjem mestu Celje, kjer je bila podeljena Veronikina nagrada za najboljšo pesniško zbirko minulega leta, izbrali verz Kajetana Koviča "*Križemsvet gredo stopinje*". Za nagrado Društva slovenskih pisateljev so se potegovali pesniške zbirke *Odisi* Nika Grafenauerja, *Kraški narcis* Josipa Ostija, *Upočasnivne* Toneta Pavčka, *Pesek v pesem* Bine Štampe Žmavc in *Dol dol* Daneta Zajca. Letošnji nagrajenec je bil Josip Osti. To je trinajsta pesniška zbirka in prva v slovenščini bosenskohercegoveškega pesnika, ki živi v Sloveniji in prevaja slovensko književnost.

Dnevi poezije in vina v Goriških Brdih

BRDA /PRIMORSKE NOVICE/ - Zadnji teden v avgustu je bil med goriškimi griči mednarodni festival mlade poezije Dnevi poezije in vina '99. V Medani je svoje pesmi predstavilo 23 mladih in obetavnih ustvarjalcev iz 17 držav.

Smrt kosi po slovenskih cestah, še vedno pijanost kriva za nesreče

MARIBOR /VEČER/ - Pijanost je kljub strožjim merilom novega prometnega zakona med najpogostejšimi vzroki najhujših prometnih nesreč. V Mariboru so v zadnjih šestih mesecih zalotili 3900 pijanih voznikov, povprečna količina alkohola 1,7 grama na kilogram krvi.

Krajevne novice

Koper

JANA/ - Peter Kovačič Peršin piše, da je Koper mesto brez lastne nacionalne kulturne identitete in danes brez močne znanstveno-pedagoške dejavnosti. Zato ne bo moglo ohraniti nacioanlnega značaja jutri, ko bodo padle nacionalne meje in bo slovenstvo obstajalo in se razvijalo le iz svoje plebiscitarne volje in vitalnih moči. Čeprav na visokih šolah v Kopru študira nad 3000 študentov slovenske šolske oblasti zavirajo razvoj šolstva na tem področju. Enako slabo se dogaja s slovensko kulturno indentiteto. Poklicnega gledališča v Kopru ni, češ da je Trst preblizu in je eno gledališče na tem območju dovolj. Koper nima ne svoje močne založniške hiše, ne uveljavljene kulturne revije, ne dnevnega časopisa, radio in TV pa predvajata pretežno italijanski program, kot da bi šlo za slovensko manjšino, in ne nasprotno. V narodu ni dobre volje, da si ob morju zasnuje svoje močno kulturno središče, ni je pa niti pri slovenskih politikih.

Portorož

MAG/ - Letošnjo slabšo turistično bero kar se Portoroža tiče pojasnjuje Damir Pribac iz restavracije Ribič v vasi Seča pri Luciji: "V Portorožu je preveč različnih interesov. Na eni strani bi se radi šli visoki turizem, v marini Lucija na primer plavajo milijoni, poleg nje pa so naredili kamp za reveže. Sploh pa z enajst tisoč posteljami se mondenega turizma ne moremo iti. Ni res da je za slabši obisk Slovenije kriva vojna..."

Bled

MAG/ - Tudi jezerski biser Bled je letos obledel. Pletne za prevoz na Blejski otok so bile večinoma privezane na obali. N.pr. prazni sedeži poleg hotela Park so bili skoraj vse poletje skrbno zloženi, velika oglasna tabla ob vhodu pa je ponujala italijanski popečeni kruhek s česnom... To je samo en primer, takih in podobnih pa je še veliko. Takšni in drugačni izgovori da je upadlemu turizmu kriva vojna na Kosovu niso najboljši izgovori, saj mnogi trdijo, da je Slovenija v svetu še vedno neprepoznava in bleda slika.

Avstralija "uvažala" naciste

Pod tem naslovom prenaša ljubljansko Delo članek Sydney Morning Herald, češ, da je avstralska vlada po drugi svetovni vojni v tajnosti novačila nacistične znanstvenike, da bi sodelovali v vojaških raziskavah.

Vipavski križ

PRIMORSKE NOVICE/ - Občinski odlok o preimenovanju Vipavskega križa v Sveti križ so na referendumu v ajdovski občini zavrnili. Od skupaj 13.691 volivcev se je referendumu udeležila slaba polovica, od teh pa jih je 51,24 odstotka glasovalo proti preimenovanju.

Šentjernej

STA/ - V Šentjerneju so konec avgusta priredili desetdnevno praznovanje praznika župnega zavetnika Šentjerneja in občinskega praznika. Začeli so s koncertom pihalnega orkestra slovenske policije in končali z dirko županov in dirko petelinov Petelinijada '99.

Bodonci

VEČER/ - Senior slovenske evangeličanske Cerkve Geza Erniša je cerkev, ki je bila zgrajena pred sto leti in je zdaj obnovljena, poimenoval po prekmurskem protestantskem piscu in duhovniku Štefanu Kuzmiču. Taj je v času ko so v Prekmurju preganjali slovenske učitelje in duhovnike veliko prispeval k ohranitvi slovenstva. Evangeličani bodo cerkve po Sloveniji poimenovali po zaslužnih rojakih, tako so v Ljubljani že poimenovali cerkev po Primožu Trubarju.

DELO
fax

Šport

Tomaž Barada svetovni prvak

BUENOS AIRES /INTERNET/ - Slovenec Tomaž Barada je v Argentini osvojil naslov svetovnega prvaka v taekwondoju (po verziji ITF), potem ko je v finalu kategorije do 63 kilogramov premagal Rusa.

Svetovno prvenstvo na Otočcu in šahovska olimpiada na Bledu

OTOČEC, BLED /TURIZEM SLOVENIJA/ Svetovno teniško prvenstvo poklicnih novinarjev bo leta 2000 na Otočcu. Okvirni datum je 31. avgust do 6. september, potrditi ga mora še Mednarodno združenje novinarjev. Leta 2002 pa bo na Bledu 35. Šahovska olimpiada; 18 dni bo gostovalo čez 2000 gostov iz 140 držav.

V državo naj bi tako pripotovalo 127 vrhunskih znanstvenikov, med njimi 31 znanih nacistov. Center Simona Wiesenthala, ki se ukvarja z lovom na nacistične zločince, je zahteval, naj Avstralija zadevo čim prej razišče in še živeče naciste izžene.

Slovenski olimpijci v Sydneyu

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - V Sydneyu sta že prispela najboljša slovenska jadralca **Tomaž Copi** in **Mitja Margon**, ki sta prav pred odhodom v Avstralijo na Evropskem prvenstvu v Zadru osvojila srebrno medaljo. Udeležila se bosta predolimpijske regate in se obenem seznanjala z razmerami za jadrnanje v sydneyanskem zalivu. V Sydneyu so tudi **kajakaši**, 26. septembra bodo tekmovali na regati v Penrithu.

20. septembra bo prispel v Sydney **Jani Dvoršak**, namestnik šefa misije Nacionalnega olimpijskega komiteja Slovenije. Z **Alfredom Brežnikom**, olimpijskim atašejem se bosta udeležila sestanka šefov misij Nacionalnih olimpijskih komitejev, ki bo trajal od 22. do 25. septembra. Ogledala si bosta tudi športne objekte za predolimpijske treninge v Campbelltownu in Penrithu. Pogovarjala se bosta v zvezi s Slovensko hišo in programom Sydney 2000 v katerem bo sodelovala slovenska skupnost. Novembra pridejo **veslači** na predolimpijsko regato. Od 3. do 12. novembra bo reprezentanca Zveze za šport invalidov Slovenije (paraolimpijci) tekmovala na strelskem tekmovanju Oceanija 99.

Uspeli mariborskih "viol" v "Champion Ligi"

MONTE CARLO /VEČER, DELO/ - Nogometaši Maribora Teatanica so se po zmagi nad francoskim moštvom Olympique iz Lyona uvrstili v ligo prvakov. Že dan po prvem zgodovinskem uspehu so Mariborčani dobili nasprotnike v prvem delu letošnje lige prvakov. Zreb v Monte Carlu jih je uvrstil v skupino A. Tako so "vijoličasti" odigrali v Ljudskem vrtu dve tekmi. Najprej 14. septembra proti Dinamu iz Kijeva (zmagali so z 1:0, strelc Šimundža), nato pa proti Bayerju 22. septembra. Prvi mesec v ligi prvakov pa bodo Mariborčani zaključili z gostovanjem na olimpijskem štadionu v Rimu (29. septembra).

Slovenci vnovič svetovni prvaki

AUGRABIES FALLS /DELO/ - Na robu puščave Kalahari v Južni Afriki so na reki Orange na svetovnem prvenstvu slovenski veslači ponovno osvojili naslov svetovnega prvaka v rafingu. To je šesti zaporedni naslov svetovnega prvaka v tem športu.

Vratar-Šoster sedma na plesnem SP

NOVA GORICA /DELO/ - Na Svetovnem pokalu v standardnih plesih, ki je potekalo v Ukrajini, sta slovenska predstavnik **Tomaž Vratar** in **Vesna Šoster** za las zgrešila finale in se uvrstila na sedmo mesto.

ALPETOUR
potovalna agencija d.d.

Spoštovani rojaki v Avstraliji!

Dovolite, da se Vam na kratko predstavimo:

ALPETOUR Potovalna agencija d.d. Kranj zaposluje 340 delavcev. Osnovna dejavnost je prevoz potnikov, ki ga opravlja z 150 avtobusi. V svojem sestavu ima tudi turistične poslovalnice in to v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, na Bledu in v Trzinu, poleg tega pa še dejavnost rent a car, katere osrednja poslovalnica je na letališču Brnik - Ljubljana. Izposojamo 100 osebnih vozil.

Kadarkoli se boste odločili za obisk svoje nikoli pozabljene domovine, Vam bomo z veseljem ponudili naše storitve rent a car po najugodnejših cenah v Sloveniji. Imamo pestro izbiro vozil, opremljenih z klima napravami, na posebno željo tudi z avtomatskim menjalnikom (automatic). Po dogovoru Vam bomo zagotovili dostavo vozila na željeni kraj.

Pridite in se prepričajte - prijazno boste sprejeti!
Alpetour Potovalna agencija

ALPETOUR
potovalna agencija d.d.

**ZA VSE INFORMACIJE ALI
REZERVACIJE POKLIČITE
TELEFONSKO ŠTEVILKO
IZ SYDNEYA**

(02) 9899 1131

ALPETOUR
potovalna agencija d.d.

ALPETOUR
potovalna agencija d.d.

RENT A CAR CENIK V AVSTRALSKIH DOLARJIH

(Limit 4000 km, za informacije o ceni dodatnih kilometrov kličite telefonsko številko v Sydneyu:
(02) 98991131

CENE SO V AVSTRALSKIH DOLARJIH! (LIMIT 40 00 km!)

skupina	tip vozila	1 mesec	2 meseca	3 meseca	dodatni km	odbitna franšiza
A	RENAULT 5	1,069.00	2,031.10	2,886.30	0,25	355
B	RENAULT CLIO	1,222.00	2,321.80	3,299.40	0,30	425
C	VW GOLF, R 19, RENAULT MEGANE, CITROEN ZX CITROEN XSARA	1,373.00	2,608.70	3,707.10	0,35	494
D	CITROEN XANTIA, RENAULT LAGUNA, FORD MONDEO	1,827.00	3,471.30	4,932.90	0,52	912
E	KOMBINIRANO VOZILO ZA 9 OSEB	2,254.00	4,282.60	6,085.80	0,63	1113
F	PEUGEOT 806, CITROEN EVASION (ZA 7 ALI 9 OSEB)	2,797.00	5,314.30	7,551.90	0,78	1370
G	NISSAN, SUZUKI BALENO WAGON, CLIO (AUTOMATICO)	1,966.00	3,735.40	5,308.20	0,55	957
H	CITROEN XANTIA (AUTOMATICO)	2,284.00	4,339.60	6,166.80	0,65	1157
Dostava in prevzem vozila - Zagreb, Celovec, Trst						260
Dostava in prevzem vozila - Split, Zadar						500

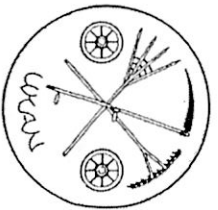
Adriatic Adventures
Travel and Tours
Lic No. 2TA4659

Ph: (02) 9823 0011 • Fax: (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Corner of Edensor & Allambie Roads
Edensor Park, N.S.W. 2176

Slovenija, moja deželja

šobe-camece-zimmez-čoomāš-apactma

Kmečki turtizem

ŽEROVČ

4260 bled mlinska 15

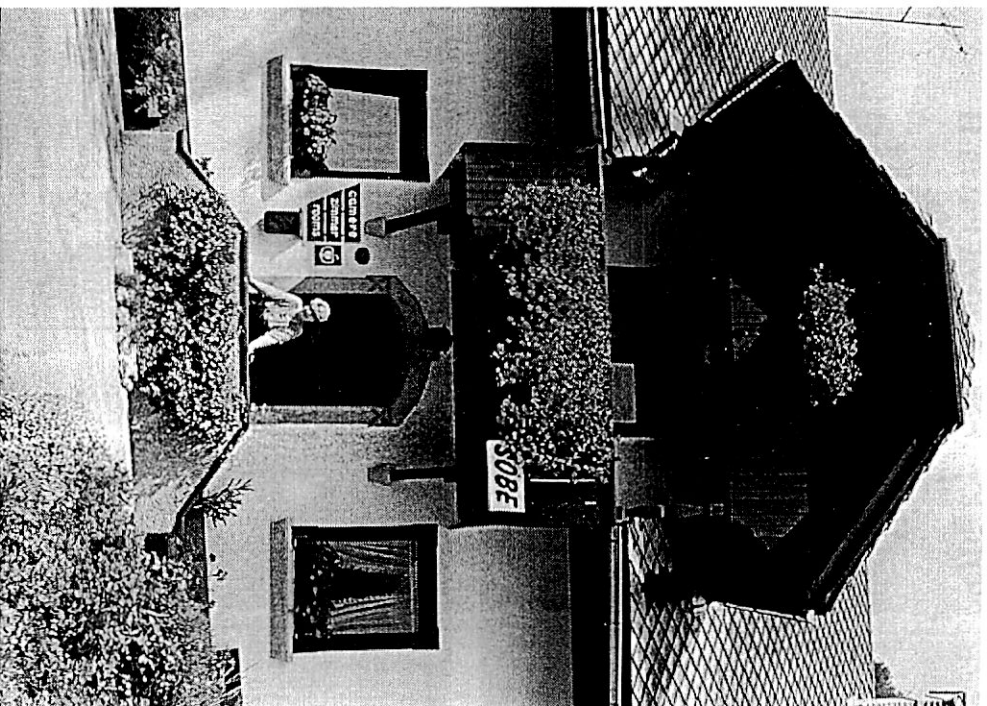
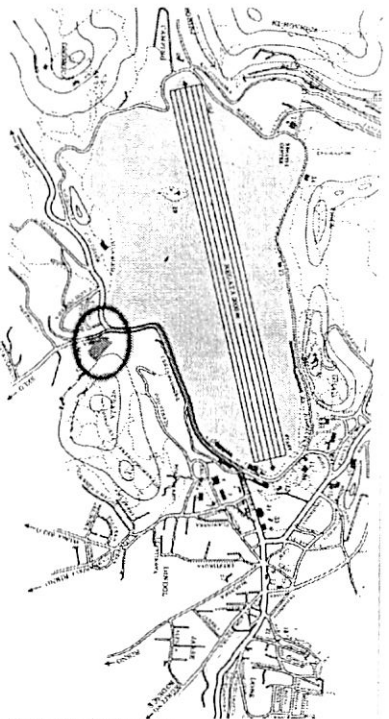
slovenija

telef: 00386-64-741-704

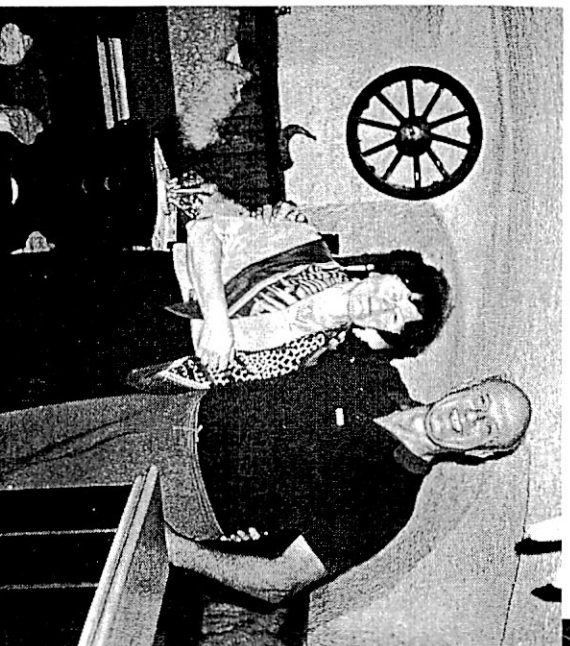
Kmečki turtizem Žerovec se nahajaja komaj kak streljaj od Bjejskega jezera v idični vasiči Milno. Hiša stoji na pobočju hriba Straža, tako da je s posestva in z balkonov prelep pogled na jezero. Pr' Ukanovih, kot se pri hiši reče, vam postrežejo s praviim domačim, kmečkim zajtrkom. Zasekaj? ta je pa najboljša daleč naokoli. Domačina Tončka in Franci Žerovec vam postrežeta še z brinovčkom ali šnobčkom v domače urjeni kleti - baru. Nad hišo je sadovnjak in gozd, v prelepi naravi pa tudi vrni BBQ.

Nameravate obiskati Slovenijo? Obisk BLEDA je "musti" bi rekli po angleško in pomni da ga morate vsekakor uvrstiti v kraje, ki jih nameravate videti. In kje se boste v miru najbolj spočili? In kje boste naši toplotno domače ognjišče? In kje romantiko? Idilo?

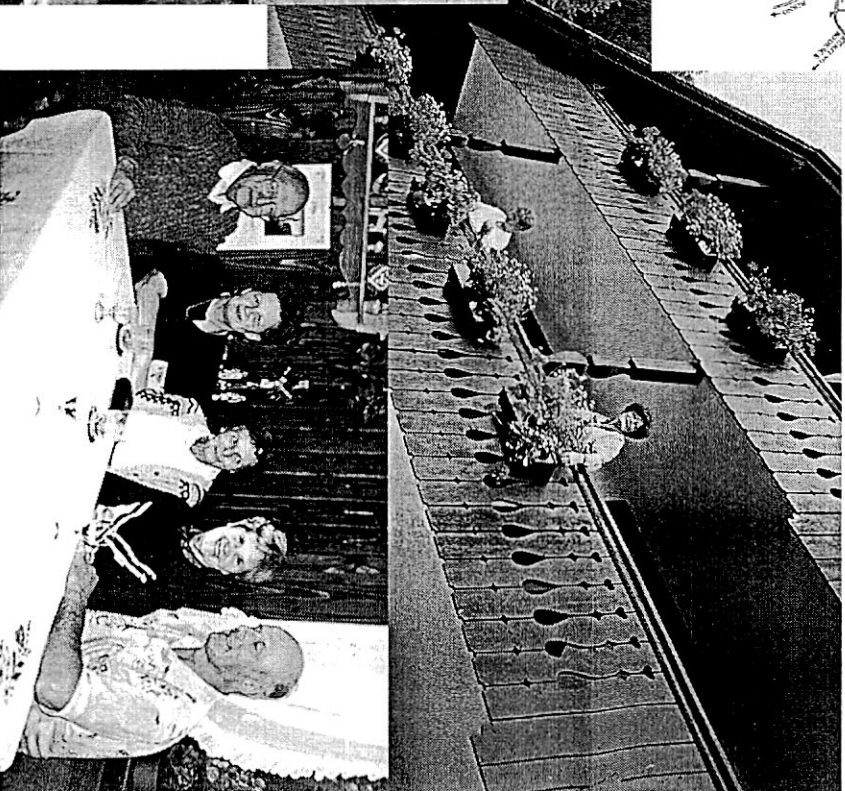
Pri ŽEROVCEVIH!!!

Ta naša čudovita Gorenjska. Z rožicami postlana!
 Spodaj: gospodinja Tončka in Milica Sivčan ob obisku kmečkega turtizma Zerovec. Z balkonov pogled na Bjejsko jezero

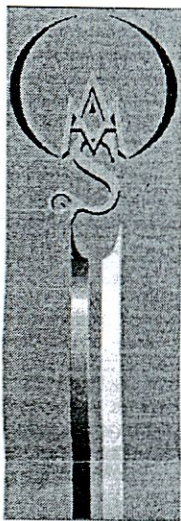
Slika: zgoraj kaže Bjejsko jezero, v krogu pa del Milna, kjer se nahajaja kmečki turtizem Zerovec. Ob jezera čakajo na turtise prijatane lučjice - plavne, da jih popeljejo na otoček.
 Spodaj: Milica Sivčan, vsa leta zvesta bradka Glasa Slovenije iz Ljubljane z Žerovčevim Franceljnom v kletnem baru. Foto S.G.

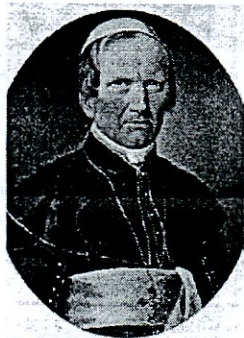
Z leve: prof. France Benko, konzervator iz Melbourne, rojen na Bledu, Žerovčeva Tonča, Jana Mičičinški, Iva Benko in Žerovčev Francelj / Foto: Milica

Obisk papeža Janeza Pavla II Beatifikacija škofa Antona Martina Slomška Maribor, 19. septembra 1999

MARIBOR /NEDELJA, VEČER, NOVI GLAS/ - Te dni je travnik ob Betnavskem dvorcu v Mariboru spremenil svojo podobo. Po arhitektovi zamisli je začela po 5. avgustu nastajati na prostem velika cerkev, ki bo lahko sprejela 200.000 ali še več udeležencev. Osrednji del prizorišča je oltar, nad katerim je slika Ptujskogorske Marije in znamenje križa, na desni pa Slomškov portret in na levi zvonovi. Celotni oltarni prostor krasi napis: "Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne omike." Na desni strani je oder, kjer bo prepevalo 2500 pevcev ob spremljavi pihalnega orkestra. Prisostvovalo bo več kot 40 kardinalov in škofov. Na mariborskem letališču se bosta srečala s papežem Milan Kučan, predsednik države in mariborski župan Boris Sovič.

Logotip, prirejen za papežev obisk je zasnovan iz dveh delov, ki lahko nastopata skupaj, in sicer iz stiliziranega znaka Slomškovih inicialk in Slomškovega citata. Črki A in M sta inicialki Slomškovega imena, hkrati pa sta tudi Marijin monogram. Črka S je v kompoziciji postavljena tako, da s svojimi mehкими linijami izrisuje pramenček, pri tem je del črke S oblikovan kot vinska vitica kot simbol Slomškovega posvečenja. V vrhu črke A je središče očrnanega kroga, ki obsenčen poudarja misel luči in hkrati predstavlja hostijo oz. Slomškovo popolno predanost Bogu. Logotip izrisuje silhueto oljne svetilke, ki v svetopisemskem pomenu simbolizira Slomškovo poslanstvo.

**Anton Martin
Slomšek**

Rodil se je 26. novembra 1800 na Slomu, v Umišah pri Ponikvi, umrl je v Mariboru 24. septembra 1862. Šolo je obiskoval na Ponikvi in v Celju, v Ljubljani, Senju in Celovcu je študiral filozofijo. V duhovnika je bil posvečen leta 1824. Kaplanoval je na Bizeljskem, v Novi Cerkvi, bil spiritual v Celovcu, župnik in dekan v Vuzenici, višji šolski nadzornik in kanonik v Št. Andražu. 30. maja 1846 je bil imenovan za lavantinskega škofa. Leta 1859 je po razmejitvi škofij preselil sedež škofije v Maribor, kjer je bil 4. septembra ustoličen. Slomšek je kot šolnik opozarjal na zaostalost slovenskih otrok v izražanju, hladen odnos učiteljev do izobraževanja v materinščini, nevzdržnost trditve, da je učenje slovenščine nepotrebno. Obsojal je narodno odpadništvo in spodbujal k delu za ljudsko omiko. Poudarjal je potrebo po slovenski integraciji ter verjel, da bo nekoč "ena hiša, eden rod, eno slovenstvo, en govor." Odklonil je ponudbo lavantinskega škofa Zimmermanna, naj gre na Dunaj nadaljevati študije in doseči doktorat; odločil se je raje za pastirsko službo na deželi. Župljane je razgibal zlasti za uvedbo nedeljske šole. Iz tega obdobja so znane njegove pesmi Vinska trta, Veseli hribček, Zdravica za Slovence. Do leta 1846 je bilo na območju lavantinske škofije po Slomškovi zaslugi 110 rednih in 86 nedeljskih šol. V slovenskih šolah je uveljavil enoten učni jezik z enotnim pravopisom. V Mariboru je zaradi nemškutarskih napadov doživel najtežja leta.

Prva predstavitev knjige "Slovenski svetniki" dr. Jožka Šavlija Slovenci smo že imeli svoje svetnike Slomšek naj ne bi bil naš prvi svetnik

dr. Jožko Šavli

Platnica nove knjige: levo zgoraj sv. Domicijan, spodaj sv. Gorazd in sv. Ema Krška. Desno škof A.M. Slomšek

/NOVI GLAS, GLASILO SSK/ - Julija letos je bila na Sveti gori prva predstavitev knjige *Slovenski svetniki*, napisal jo je vneti raziskovalec stare slovenske zgodovine dr. Jožko Šavli. Po avtorjevih besedah naj bi bila ta knjiga današnjemu slovenskemu človeku v spodbudo pri iskanju krščanskih in življenjskih vrednot. Jožko Šavli je zapisal:

Slovenci naj bi bili narod brez zgodovine in, presenetljivo, tudi narod brez svetnikov. Ko je poleti 1998 prišlo iz Rima sporočilo, da bo veliki škof Slomšek končno razglašen za blaženega, naj bi veljalo, da je med Slovenci "prvi", ki je dosegel čast oltarja.

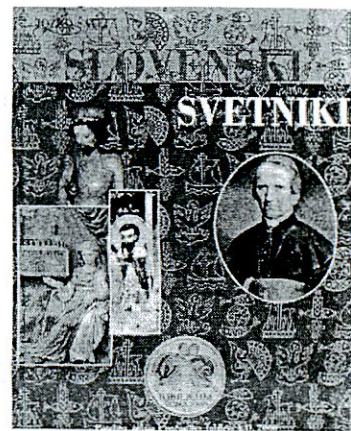
Toda bolj natančen pogled v zgodovino nam pove, da smo Slovenci svoje svetnike že imeli. Njihovo češčenje je v pretresih 19. stol. padlo v pozabo, nenazadnje tudi zaradi novih ideologij panslovanstva in jugoslovanstva, ki sta v tem stoletju prevladovala v mišljenju našega izobraženstva in kar je bil vsaj do neke mere odgovor na nasilje velenemštva, ki je Slovence hotelo zbrisati kot narod, zato da bi se polastilo njihovega ozemlja in vzpostavilo nemški most do Jadrana.

Ker je Koroška po prvi svetovni vojni ostala v Avstriji, je v naši zavesti zbledel spomin na karantanskega apostola **sv. Modesta** (umrl 767), ki je pokopan pri Gospe Sveti nad Celovcem. V Sloveniji ni imel nobene cerkve niti kapele. Šele pred kakim letom so mu posvetili v Kranju, v predmestju Zlato polje, novo cerkev, ki jo še dokončujejo. Drugi svetnik, ki so ga Slovenci častili vsa stoletja, je **sv. Domicijan** (umrl okrog leta 802). Bil je karantanski vojvoda, ki je zavladal po smrti vojvode Vajhuna okrog 780/85. leta. Slednjega je po velikem poganskem uporu v Karantaniji znova postavila na prestol bavarska vojska. Toda vdor te vojske je pri Karantancah vzbudil odpor in nezaupanje tudi do krščanstva. Šele novi vojvoda Domicijan je s svojim zgledom ljudstvo znova pridobil za krščanstvo. Takrat je bilo razglašanje svetnikov še v pristojnosti domačih škofov. Zgodovinarji sodijo, da je tako Modesta kot Domicijana lahko razglasil za svetnika le ugledni Osvald (umrl 863), škof pri Gospe Sveti.

Če je imel kak narod vladarja svetnika, je imel tudi neko naravno pravico do samostojne cerkve. Tega so se v Solnogradu zavedali. Ko so leta 873 izdali znameniti spis o spreobrnjenju Karantancev po njihovi zaslugi, naperjen proti samostojni Metodovi metropoliji v Panoniji, so pri navajanju karantanskih knezov izpustili Domicijanovo ime. Toda njegov grob v Milštatju blizu Spitala se je ohranil do danes. Domicijan je veljal za čudodelnika; obiskovali so ga številni romarji. Grob se nahaja v kapeli tamkajšnje opatijske cerkve. Velika dobrotnica **sv. Liharda** (umrla 985), ki ima svoj grob v cerkvi na Kamnu v Podjuni, je danes skoraj pozabljena, četudi je zgodovinska osebnost. Za svetnico je bila razglašena prav tako kot drugi še pred letom 1171, ko je Rim prevzel razglašanje svetnikov izključno s svojo pristojnostjo.

Leta 1938 je bila za svetnico razglašena tudi **sv. Ema** (umrla 1043), ki je pokopana na koroški Krki (Gurk). Bila je kneginja. Za blaženo so jo razglasili že leta 1285.

Karantanskim svetnikom se pridružuje še **sv. Gorazd**, ki je bil učenec in naslednik sv. Metoda. Njegovega groba ne najdejo.

Po svetu

OPČINE

/DELO/ - Letošnji študijski dnevi Draga '99 so končani. Na zadnjem dnevu je občinstvo do zadnjega sedeža napolnilo šotor v parku. Opaziti je bilo tudi veliko znanih obrazov, med njimi Lojze Peterle, Janez Janša, Jože Bernik, Andrej Capuder, Alojz Rebula, Viktor Blažič, Stanislav Klep, Anton in Lidija Drobnič, Vinko Levstik, Tine Velikonja, Jože Strgar, Peter Vencelj, Jože Pučnik, Ivo Hvalica in drugi. Letošnje srečanje je otvorila okrogla miza o iskanju odgovorov na vprašanje "Kakšna prihodnost čaka slovensko manjšino". Bojan Pavletič je ob 130-letnici ustanovitve domovinske in športne organizacije Južni sokol opisal položaj Slovencev na Tržaškem v primežu poitalijančevanja in germanizacije. Matija Ogrin je naslednjega dne povezal življenje Slomška z vprašanjem sodobne slovenske kulture, popoldan pa je Vasko Simoniti na hitro prešel razloge za nastanek in razpad dveh Jugoslavij ter ugotovil, da "Med Slovenci tudi v samostojni državi še vedno vladajo stare elite, negotovost, strah, poslušnost, podaništvo in nesamozavest. Praktično so v Sloveniji gospodarski in politični vzvodi ostali v rokah prejšnje elite. Državo še naprej sooblikuje kolektivna podzavest, ki se napaja v razsežnostih nekaterih mitov kot sta Prešernov Crtomir ali lepa Vida, Levstikov Martin Krpan ali Cankarjev Hlapec Jernej. Namesto v aktivnosti, ponosu in samozavesti nas te zgodbe nagovarjajo k nemoči, poslušnosti in k vdanosti oblasti. Zgodovina pa nas zavezuje k soočanju samih s seboj, k nenehnemu premisleku in k opredelitvi lastnega položaja. Šele na tej osnovi lahko začrtamo pot in se obrnemo v prihodnost."

Matija Ogrin je ugotavljal, "Da je le nacioanlna zgodovina potencialna možnost povezovanja Slovencev. Vendar bi bilo treba prej doseči konsenz o najbolj sporni točki in konfliktnem mestu. To je o polpretekli zgodovini v času druge svetovne vojne, ko je z nastankom revolucije prišlo do dejanj, ki so nas na ravni naroda izvrgli iz krščanske in antične kulture. Z vsenarodnim konsenzom bi morali ugotoviti, kaj je bilo v jedru revolucije in se približati smislu odločitev žrtev, ki ležijo v brezštevilih breznihi."

Na Dragi mladih '99 je umetnostna zgodovinarica Majda Širca dejala, da so se mladi na koncu devetdesetih let odrekli uporništvu svojih predhodnikov iz 70. in 80. let. Spraševala se je kam danes mladina usmerja svojo energijo, ki so jo prejšnje generacije uporabljale za odpor proti institucijam oblasti, vladajočim ideologijam ipd. ter ugotovila, da je danes ta vse bolj pod vplivom velekapitala.

BEOGRAD

/NOVI GLAS/ - V Beogradu so odkrili navezo, s katero so slovenske potne liste prodajali tudi v Skopju in na Kosovu. Namreč največ ponaredkov uporabljajo državljani nekdanjih jugoslovanskih republik. Slovenski potni list na črnem trgu stane 300 do 2000 nemških mark.

NEW YORK

/DELO/ - Letos bo prestižno nagrado Hondine fundacije za zasluge za razvoj znanosti v službi človeka, imenovane tudi japonska Nobelova nagrada, dobila slovenska znanstvenica prof. dr. Aleksandra Kornhauser, doslej najodličnejša slovenska predstavnik v Unescu. Pred časom je bila izbrana v t.i. Delorsovo komisijo, najpomembnejši strokovni organ Unesca, dolga leta pa vodi Unescov mednarodni center za kemijske študije v Ljubljani. Toda... kako naj si razložimo tveganje Slovenije, ki že dve leti ne plačuje Unesco članarine? Kako si razložiti, da se bo morala čez en mesec na zasedanju generalne skupščine Unesca zagovarjati zaradi tega? Za tak prekršek je predviden odvzem pravice glasovanja in izvolitve v vse Unescove organe.

MONCTON

/DELO/ - v kanadskem mestu Moncton so na vrhu Frankofonije (52 frankovskih držav) sprejeli Slovenijo le kot opazovalko (za to je zaprosila marca letos). Pridruženi člani pa sta med drugimi postali Albanija in Makedonija.

FREYMNIG - MERLEBACH

/STA/ - Župan in mestne oblasti tega nekdanj slovitega rudarskega naselja v francoski Loreni, ki ima danes okoli 70 tisoč prebivalcev, so brez zadržkov sprejeli predlog, da se eden od novih oziroma preurejenih trgov ob slovenskem katoliškem misijonu poimenuje po Stanku Grimsu, slovenskem duhovniku, ki je prišel med izseljene rojake, zvečine rudarje v lorenški premogovnik, že davnega leta 1935. Cerkveno-državna slovesnost je bila 12. septembra, mašo je daroval slovenski metropolit dr. Franc Rode.

LONDON

/TURIZEM SLOVENIJA/ - Eden od vodilnih britanskih organizatorjev potovanj, Crystal Hollidays, je ponovno uporabil posnetek Bleda z jezerom in otočkom, tokrat na letaku in razglednici za svoje programe "2000 for 2000".

RIM

/DELO/ - Poslanska zbornica italijanskega parlamenta se bo o usodi zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine odločala šele v oktobru. Največji nasprotniki Slovenije in slovenske manjšine sta desničarski stranki Nacionalnegas zavezništva in Naprej Italija.

Letake so razposlali kot ponudbo za leto 2000 tudi drugim državam

BONN, ZAGREB

/DELOFAN/ - Javna občila v Nemčiji in na Hrvaškem so namenila precej prostora papeževemu obisku v Sloveniji. Omenjajo pa tudi "nenavadno kritiko odnosov med Cerkvijo in slovensko državo, ki jo je zapisal ljubljanski nadškof dr. Franc Rode" (Jutranji list). Dejal je, da sedanjo politično oblast na Slovenskem sestavlja 82 odstotkov nekdanjih komunistov, ki zdaj postajajo "kapitalisti".

St. John's Park COMMUNITY CLUB

Proud Sponsor Of The
Sydney 2000 Slovenian Olympic House.
80 - 84 Brisbane Rd. St John's Park, N.S.W. 2176

Klub Triglav organizira izlet na Snowy, v Coomo in Jindabyne

Petek, 15. oktobra - Avtobus odhod ob 15.00 uri izpred Kluba Triglav. Večerja v Slovenskem klubu Canberra v lastni režiji.

Prenočišče v Buckenderri.

Sobota, zajtrk v restavraciji v Buckenderri.
Odhod v Coomo ob 8.45.

Comma, ob 10.00 uri slovesnosti občine Monaro v Avenue of Flags (slovenska zastava bo že visela), koncert ob 150-letnici Coome

Prenočišče v Buckenderri, večerja med 18.30 in 19.00 uro.
Od 19.30 ure dalje srečanje ob tabornem ognju.

Nedelja, zajtrk v restavraciji v Buckenderri

Odhod na piknik v Jindabayne
Popoldan odhod v Coomo, kjer bo

okoli 16.30 ure

Slovesnost ob novo postavljenem drogu s slovensko zastavo

Cena izleta v katerega je vključena vožnja, prenočišče za dva večera, dva zajtrka in ena večerja s steklenico vina (na štiri osebe) je \$ 150.00 na osebo.

Rezervacije proti plačilu sprejema Martha Magajna
Telefon: 960 96057

***

Silvestrovo v olimpijskem Sydneyu

Rojaki, že razmišljate o Silvestrovem? Morda še ne veste, da bo ob letošnjem vstopu v novo tisočletje v olimpijskem Sydneyu velika gneča in da bo treba misliti na rezervacije že zdaj!

Zato Klub Triglav že sprejema rezervacije.

Žrebanje srečke za povratno letalsko vozovnico Sydney-Dunaj
Veselo v novo leto 2000 - v novo tisočletje
s Klubom Triglav!

Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

Portret Berta Pribca Poet Istre v deželi obrnjene lune

Dokumentarna oddaja na TV SLO, 29. avgusta,
scenarij in režija Slavko Hren

LJUBLJANA /VIKEND/ - Med vsemi literati - Slovenci v Avstraliji - je pesnik Bert Pribac osrednja osebnost. Ustvarja že več kot trideset let in njegova poezija je del slehernega pregleda ustvarjanja izseljencev nam najbolj oddalje-nega kontinenta.

Avtor Pribčevega portreta Slavko Hren je poetovo podobo na filmu zasnoval na prepletanju slik in besed pesnikove poezije in osebne življenske zgodbe. V slovenski Istri, od koder je Bert Pribac doma, in v novi domovini Avstraliji. Na eni strani neskončna avstralska pokrajina in na drugi domači kraj v kamniti Istri, vinogradi, oljke. Pribac je bil še mladenič, ko se je odločil za tujino. Že kot študent primerjalne književnosti v Ljubljani je objavjal v Mladih potih. Poskusil se je v novinarstvu in sodeloval tudi pri delu razmejitvene komisije v Coni B nekdanjega Svobodnega Tržaškega Ozemlja (STO). Spoznal je pomembne politike povojnega obdobja, ki so od njega pričakovali "protiusluge" za omogočanje študija: ovaduštvo, sodelovanje z Udbo in spremljanje političnih oporečnikov na univerzi, med duhovščino in mladino. Pribacu se je ponudba uprla in ker so bili pritiski vse hujši, je brez potnega lista zbežal čez mejo. Od tedaj je razklan med "varno domačijo" in "nevarnimi daljavami" tujstva, ki mu povzroča notranje rane in rojeva poezijo. O njej je zapisal Marjan Tomšič, pisatelj posebnega istrskega kolorita in duhovnosti, ki odlično pozna Pribčevo pesništvo: "Odslej je razpet na križu dveh domovin in na vertikali dobrega in zlega: je nemiren duh, ki blodi po pustinja stvarnega in notranjega sveta in strastno išče odgovor na mnoga bivanjska vprašanja." Vmes pa Bert pripoveduje nenavadno vlogo izseljenca, ki mora v tujem svetu začeti novo življenje in se prebijati z deli čistilca, poštnega uslužbenca do bibliotekarja... Vmes pa študira, piše, objavlja in se polemčno ozira na dogajanje okoli sebe.

Slovensko društvo Sydney

Spoštovani rojaki!

Stoletje in tisočletje jemljeta slovo. Bližamo se letu 2000. Že danes moramo razmišljati kako bomo najbolj pričakali novo leto. Vabimo vas v naše društvo, kjer bo veselo in nepozabno. Pridite!

Rezervacije za

Silvestrovo

lahko naredite že zdaj!

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447

Predstavitev knjige Slovenska izseljenska književnost Evropa, Avstralija, Azija Izdana leta 1999

MELBOURNE, SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Monografija je bila predstavljena v nedeljo, 22. avgusta v Melbourneu v Verskem središču sv. Cirila in Metoda v Kewju ter v Sydneyu, prav tako v Verskem središču sv. Rafaela v Merrylandsu v nedeljo, 29. avgusta.

Knjigo je prišla predstaviti ena od avtoric študij o avstralskih Slovencih Barbara Suša iz Slovenije. Prisotna je bila tudi novinarka Dela Dragica Bošnjak. V Sydneyu je zbrane v dvorani najprej pozdravil pater Valerijan Jenko, program je vodila Danica Petrič, Dušan Lajovic, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo pa je proglasil monografijo za uradno predstavljeno ter naštel imena avtorjev, ki so nanizani v študiji. V programu so nastopili: Danica Petrič je prebrala pesem Pavle Gruden, ki je bila posvečena delavcem Snowyja že leta 1958, na kitaro je zaigral Mathew Košorok, Jožica Modrijančič je recitirala dve pesmi, Lojze Košorok je prebral sporočilo Berta Pribca iz Canberre, Ljenko Urbančič je citiral odlomek iz svoje nove knjige, ki naj bi izšla naslednje leto, Ivan Kobal je recitiral svoje tri pesmi. Omenjeno je bilo tudi, da sta nas Ivanka Škof in Ivan Kobal presenetila z izidom svojih knjig; Škofova z delom v slovensščini *Skozi ogenj in pepel*, Kobal pa s knjigo v angleščini *The Snowy - Cradle of a New Australia*.

Marija Košorok je goste postregla s pecivom in poskrbela, da sta obiskovalki iz Slovenije prejeli prsrčen cvetlični aranžma.

Škoda, da Barbaro Suša ni nihče v Sydneyu ob predstavitvi opozoril na njene (in Maverjeve) napake in pomanjkljivosti v knjigi, ki jih ne bo moč nikoli odpraviti ali popraviti. Krivica, storjena nekaterim neomenjenim ali tistim, pri katerih so se zgodile napake, se bo vlekla še dolga leta, saj bo ta ali oni raziskovalec slovenskega izseljenstva citiral podatke, ki jih bo našel v monografiji morda še dolgih deset let (ali celo več). Tudi sicer je bilo v Delu precej kritik na napake študij iz drugih držav.

Prirediteljem takšnih predstavitev pa bo to, upati je vsaj, še ena dobra življenska šola, da ravno ni priporočljivo hvaliti "mačka v žaklu". "Študijo" o avstralskih Slovencih v knjigi *Slovenska izseljenska književnost Evropa, Avstralija, Azija* - izdano leta 1999 (torej najnovejšega datuma) je podrobneje analizirala in zbrala napake in pomanjkljivosti urednica Glasa Slovenije. Na internetovem Stičišču avstralskih Slovencev je odprta debata o knjigi, oktobra pa bo Glas Slovenije objavil prilogo s kritikami in pripombami z interneta. Avstralski Slovenci ne bi smeli spregledati napake, do katerih prihaja v študijah ali novinarskih člankih o nas.

Delo Eleonore White za slovenske otroke ne bo pozabljeno

SYDNEY, MELBOURNE /IVANKA ŠKOF/ - Pogosto govorimo, da je danes svet pokvarjen, da je konec humanosti, da vsi drvimo le za lastnimi interesi in h kopičenju bogastva. Toda zgodba o Eleonori White iz Sydneya mi daje upanje, da ni konec vsega dobrega.

Te dni sem dobila skromno pisemce, ki mi je v dokaz, da so med nami še ljudje, ki nesebično žrtvujejo svoj čas in svojo moč za dobrobit drugih ljudi - v primeru naše rojakinje Eleonore White so te pomoči potrebni predvsem otroci. Dobrotnica že dolga leta zbira denar na prireditvah, ki jih organizira v ta namen ter na stojnicah, kjer prodaja razna ročna dela in drugo. Gospa Whitova ni več rosno mlada in svoj čas bi lahko posvetila sebi ali svoji družini, pa tudi zdravje ji ni preveč naklonjeno. Toda njen cilj je pomagati bolnim otrokom v Sloveniji.

Pred leti je šlo njeno delo na živce nekaterim nestrpnem čes da pošilja denar v komunistično deželo in tako podpira njen režim. Takim ozkoglednim napetežem je povedala v brk da bolni slovenski otroci niso komunisti in da ima radi tega čisto vest. Njen trud je marsikdaj rešil kakšno otroško življenje in to je bilo za Eleonoro največje plačilo.

Letos julija so Eleonori White pisali iz Šempetrske bolnišnice: *Spoštovana g. Eleonora White, zahvaljujem se Vam za plemenito dejanje zbiranja sredstev za posebno medicinsko opremo za pediatrični oddelek. Čudovit je občutek da celo tam "Down Under" naši ljudje čutijo s svojimi rojaki in nam pomagajo. Hvala najprej Vam, ki ste že od leta 1996 bedeli nad to akcijo. Hvala vsem Slovincem v Avstraliji in Avstralcem, ki so prispevali kakorkoli za dobro naših otrok. Pristrčno pozdravljeni. Otroci in osebje pediatričnega oddelka Šempeter pri Gorici predstojnica ped. oddelka dr. Dana Košiček*

Pri St. John's Community Clubu - Klubu Triglav
so tekmovali za naslov
Kralj polke v Avstraliji

SYDNEY, 17.8.1999 /PETER KROPE/ - Za naslov Kralja polke na diatonični harmoniki so tekmovali: Peter Grivec iz Wollongonga, Rudi Črnčec, Jože Črnčec in Janez Just iz Sydneya, Erik Martin iz Melbournea in Daniel Šmon iz Adelaide.

Prvo mesto v skupini nad 18 let in naslov Kralja polke Down Under je pripadlo Petru Grivcu, ki je prejel tudi Zupanovo zlato harmoniko, narejeno posebej za to tekmovanje. Petra je izbralo kot najboljšega harmonikarja tudi občinstvo v dvorani. Na drugem mestu je pristal Rudi Črnčec in na tretjem Stephen Sečkar.

Prvo mesto v skupini harmonikarjev starih manj kot 18 let si je priboril Erik Martin, drugo Daniel Šmon.

Sodniki: Petaros Stojan, koreograf in mentor slovenskih ljudskih plesov in pesmi. Denis Novato, večkratni zmagovalec tekmovanj na diatonično harmoniko in od leta 1998 absolutni svetovni prvak, učitelj igranja na diatonično harmoniko v Italiji in Zupan centru v Mengšu, posnel štiri kasete in tri CD-je. Vesna Hatežič, "Bachelor of Music Education, Associate Diploma in Music Australia Piano"; letos bo končala še "Master of Business Administration".

Novice iz balinarske sekcije Kluba Triglav

SYDNEY, 17.8.1999 /MARTHA MAGAJNA/ - Istočasno s tekmovanjem harmonikarjev je potekalo v Klubu Triglav tudi balinarsko tekmovanje, katerega so se udeležili tekmovalci iz Sydneya, Wollongonga, Canberre, Adelaide in iz Gold Coasta. Zmagovalci: prvo in drugo mesto ekipi Kluba Triglav Sydney, tretje Slovensko društvo Sydney in četrto Planica Wollongong.

Zmagovalna ekipa Kluba Triglav s svetovnim prvakom igranja na diatonično harmoniko Denisom Novatom iz Trsta

ob 50-letnici
SNOWY MOUNTAINS PROJEKTA
V Slovenskem društvu Sydney
še ena podelitev priznanj veteranom

Snowyja
Zgodovinski dogodek:
Prikazan prvi avstralski slovenski
kratki dokumentarni zapis

Prva produkcija avstralskega Slovenca

Iz govora Florjana Auserja:
"Dejstvo je, da se velike stvari
zgodijo in dogajajo z malimi ljudmi..."

SYDNEY, 29.8.1999 /GLAS SLOVENIJE/ - Za prvim srečanjem veteranov Snowyja, ki je bilo 18. julija letos v Klubu Triglav, je organizator in producent projekta "Slovenci v Snowyju" Florjan Auser, skupaj s Slovenskim društvom Sydney organiziral drugo srečanje, tokrat pod naslovom *Ples veteranov Snowyja* s podelitvijo spominskih priznanj in predstavitev kratkega dokumentarnega filma *Slovenci v Snowyju*.

Udeležba je bila dobra. Priznanja je izročila petintrideset letnim veteranom Olya Boyeer, program manager iz SBS radia. Prisotni so bili Dušan Lajovic, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo s soprogo, pater Valerijan Jenko O.F.M., David Ingram, Manager of Resources and Training Coordination of SBS Radio (ki je tudi spregovoril nekaj besed in pohvalil slovenski radijski program, ki ima v povprečju in v primerjavi z drugimi etničnimi skupinami izredno veliko število poslušalcev), novinarka Dela Dragica Bošnjak, raziskovalka Barbara Suša, urednik Svobodnih razgovorov Leon Krek, bivša urednica Pavla Gruden, predstavnik SIM Lojze Košorok s soprogo, urednica Glasa Slovenije Stanka Gregorič, z SBS radia Mariza Ličan (ki je tudi vodila podelitev priznanj) ter drugi. Predsednik SDS Ivan Koželj je že v začetku ob pozdravnem govoru opozoril na dejstvo, da bo prikazan pravzaprav prvi kratki avstralski slovenski dokumentarni film, katerega producent je (v zgodovini avstralske Slovenije) tudi prvi avstralski Slovenec Florjan Auser, ki je navzočim med drugim povedal sledeče:

Podelitev spominskih priznanj: z leve Olya Booyer, Mariza Ličan in pater Valerijan Jenko, ki sprejema priznanje za pokojna patra

dr. Ivana Mikulo in Bernarda Ambrožiča David Ingram, Manager of Resources and Training Coordination of SBS Radio (ki je tudi spregovoril nekaj besed in pohvalil slovenski radijski program, ki ima v povprečju in v primerjavi z drugimi etničnimi skupinami izredno veliko število poslušalcev), novinarka Dela Dragica Bošnjak, raziskovalka Barbara Suša, urednik Svobodnih razgovorov Leon Krek, bivša urednica Pavla Gruden, predstavnik SIM Lojze Košorok s soprogo, urednica Glasa Slovenije Stanka Gregorič, z SBS radia Mariza Ličan (ki je tudi vodila podelitev priznanj) ter drugi. Predsednik SDS Ivan Koželj je že v začetku ob pozdravnem govoru opozoril na dejstvo, da bo prikazan pravzaprav prvi kratki avstralski slovenski dokumentarni film, katerega producent je (v zgodovini avstralske Slovenije) tudi prvi avstralski Slovenec Florjan Auser, ki je navzočim med drugim povedal sledeče:

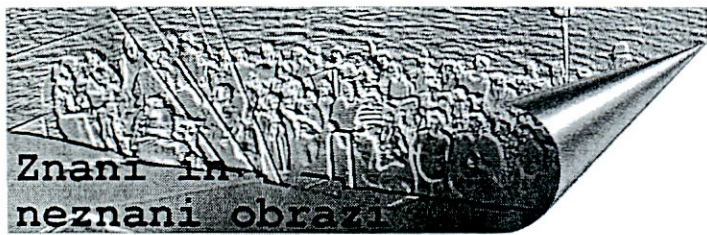

Pater Bernard Ambrožič

"Hvala da ste prišli, hvala vsem bivšim delavcem s katerimi sem že napravil intervjuje, in seveda sponzorjem iz Sydneya Klubu Triglav in Slovenskemu društvu Sydney, ki sta pripomogla k realizaciji začetnega projekta. Odlomki iz intervjujev, ki jih boste videli v tem polurnem dokumentarnem filmu vam bodo dali občutek kaj sem hotel s svojim projektom 'Slovenci v Snowyju' doseči in kakšno zgodovino imate vi, veterani Snowyja za seboj. Dejstvo je da se velike stvari zgodijo in dogajajo z malimi ljudmi in moj namen je bil, da ujamem te vaše drobne zgodbe in jih ohranim za drugo in naslednje generacije Slovencev!"

Sponzorji projekta Slovenci v Snowyju:
Slovensko društvo Sydney, Klub Triglav,
FP-Sydney, Vodušek Meats, VTV Velenje
Postanite sponzor tudi vi!

Znani in
neznani obrazi

Ivan Stanislav (Stanko) Prosenak

Stanko Prosenak, po tem imenu ga poznamo Slovenci v Avstraliji, bo oktobra letos proslavil svoj dvainšestdeseti rojstni dan. Rodil se je v delavski družini v Slovenski Bistrici. Oče je bil po poklicu mizar, mati pa gospodinja. Od treh otrok je bil najstarejši. Sestra Vilma živi doma, mlajši brat Valter pa v Avstraliji.

Prosenakov oče po nedolžnem obsojen in preganjan

Stankov oče je bil v času druge svetovne vojne, kot nekdanji vojaški sanitet, pri švicarskem rdečem križu. Kot takšen je po vsakem bombardiranju, skupaj s svojimi kolegi saniteti, ponoči ali podnevi, nudil ranjenim domačinom ali vojakom prvo pomoč. Stanko se vsega še kako dobro spominja, predvsem pa bombardiranja Maribora in Pragerskega.

Takoj po končani vojni se je za družino Prosenak pričela res prava križeva pot. Nekako leto dni po prihodu tako imenovane svobode so osvoboditelji zaprli očeta in zaplenili njihovo majhno bajtico, ki sta jo oče in mati zgradila še pred vojno.

“Živo se spominjam tiste grozne noči”, pripoveduje Stanko “bilo je malo po polnoči, ko je nekdo začel razbijati po oknih in vratih. Bila je OZNA. Nekdo je kričal tako močno na glas, da se je slišalo po celi vasi ‘tovariš vstani, greš z nami!’ Ko je ata odprl vrata, je stal pred njim oznovec z brzostrelko v roki, za njim pa še drugi oboroženi miličniki. Od tiste noči nismo videli očeta celih 26 mesecev. Po zaporih v Mariboru so ga poslali na prisilno delo na progo Brčko-Banoviči, kjer je kot mizar moral graditi železniške postaje. Vse to se je zgodilo brez vsake sodbe. Šele, ko se je upokojil je izvedel, da bi naj bil obsojen na sodišču v Ptuj (kjer nikoli v svojem življenju ni bil) na štiri leta prisilnega dela. Obsojen pa je bil zaradi ‘sodelovanja z nekakimi državni nevarnimi elementi’. Naš ata je bil, žal, nevaren le sam sebi, ker ga je rad

preveč popil. Resnica je verjetno le v tem, da je nekdo hotel imeti delavnico v kateri je imel naš ata obrt, oblast pa je tudi potrebovala delavce za udarniško delo v Bosni. Hišo so nam kasneje vmili, vendar smo bili kot družina čisto po nedolžnem preganjani. Karte, ki smo jih dobivali za hrano so bile vse rdeče podčrtane in dobre samo za koruzno moko in zdrob. Za pojediti smo imeli tako malo da nas je mama večkrat poslala zgodaj spat, ker ni imela kaj postaviti na mizo. Hvala Bogu da smo imeli dobri sosedu Fino in teto Rozo, ki sta nam pomagali. Kot otrok sem bil zaradi vsega tega v šoli zaničevan in še posebej od ene (rdeče) učiteljice deležen klofut. Ko so delili drugim otrokom mleko so mene zapodili ven. Tako so moji edini spomini na ‘zlatu svobodo’ in ‘delavsko utopijo’ le preganjanje, strah, pomanjkanje in sramočenje...”

Stankova prva šolska leta

Leta 1951 ga je oče dal učiti za mizarja, vendar mu ta poklic ni odgovarjal. Sam si je našel drugi poklic in se leta 1955 z odličnim uspehom izučil za trgovca in delal pri podjetju Metrop do julija 1956, ko je ilegalno pobegnil čez mejo v Avstrijo.

Med vajeniško dobo je bil v Mariboru. Iz prvega letnika se dobro spominja profesorja, pisal se je Breze Rudolf, ki je učencem pripovedoval o generalu Maistru in njegovih zaslugah za slovensko severno mejo. Rekel jim je: “Povedal vam bom o velikem Slovencu in rodoljubu, kateremu se moramo zahvaliti, da danes, tukaj v Mariboru, govorimo slovensko. Če me bo kateri od vas zatožil, ker sem vam to povedal, bom pač moral v keho...” Pel jim je tudi pesem “Slovenski smo fantje pri Dravci doma...”. Ostal je z njimi do konca šolskega leta, vendar so ga naslednje leto nenadoma upokojili. Njegovo pripovedovanje je naredilo na Stanka poseben vtis in ponos da je Slovenec in ta ponos ga, po njegovih besedah, spremlja vse življenje.

Stanko Prosenak na sprejemu prvega ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja

V svet...

Stanko Prosenak je imel najprej namen oditi v Kanado za kar je imel že vse urejeno, ker pa je bilo treba predolgo čakati na transport se je odločil za Avstralijo. Morda mu je bilo tako sojeno, saj se je že leta 1886 njegov stric Matevž Drolc naselil v Melbournu potem ko je že bil na poti v Ameriko.

Po prihodu v Avstralijo, bil je eden redkih, ki so potovali z letalom, se je zaposlil v Južni Avstraliji. Pri Commonwealth Railways (Državne železnice) so gradili železniško progo od Port Auguste do Marree.

“Tam smo vsi mladi priseljenci sukali kramp in lopato brez razlike kaj je kdo znal. V taborišču za priseljence, kjer sem živel prve tri tedne, so zapisovali razne podatke in tolmač, ki je bil Hrvat, me je vprašal kaj sem po poklicu. Odgovoril sem mu da sem ‘izučeni trgovski pomočnik’. On pa mi je kar hitro zabrusil ‘ovdje u Australiji si fabrički radnik i ništa drugo!’

Melbourne, Stankov dom "Ti puobič, če misliš (z Mary) zaries, smješ še prit, če se pa misliš skercat pa kar doma ostan", je dejala Maryjina mama

V Melbourne se je za stalno preselil v začetku leta 1960. Preko prijateljev Marije in Franca Pongračič se je na junji poroki julija istega leta spoznal kot sam pravi “s pripukno in malce sramežljivo Slovenko Mary Vogrig, ki je govorila kaj čudno slovensčino, beneško narečje iz Nadiške doline pod Matajurjem; sporazumevala sva se malo po angleško, nomalo pa po naše, kot je ona imenovala slovensčino.”

Stanko se spominja Maryjinih staršev: “Mama in ata Vogrig sta bila prave slovenske beneške korenine. Mama Yolanda mi je rekla ‘ti puobič, če misliš zaries, smješ še prit, če se pa misliš skercat pa kar doma ostan’.

Oktobra naslednjega leta sva se z Mary poročila...”

Mary in Stanku so se rodili trije otroci Štefan, Jože in Suzana. Vsi trije so že poročeni, najstarejši Štefan je računovodja, ima dve hčerki in sina, Jože je elektro instalater in ima hčerkico in sina, Suzana pa je učiteljica (High School Teacher) in ima hčerkico. Vsi trije otroci govorijo za silo slovensko in so ponosni na svoje slovenske korenine, saj so bili Prosenakovi vedno in povsod le Slovenci.

Od težakih del do lastnega biznisa, upravnika doma ostarelih, vzporedno pa še do raznih aktivnosti v slovenski skupnosti

Stanko Prosenak je opravljal prva leta v Melbournu razna dela. Sprva je celo vozil tramvaj, potem se je zaposlil kot prodajalec v trgovini z belo tehniko in elektroniko, tu je napredoval na delovno mesto poslovodje. Kasneje sta imela z ženo več različnih trgovin. Zadnjih pet let pa je bil upravnik slovenskega doma za ostarele v Kew.

Član Slovenskega društva Melbourne je postal leta 1958, v upravni odbor pa se je priključil leta 1963 in bil blagajnik pet let. V odboru je opravljal različne dolžnosti, za predsednika društva pa je bil izvoljen prvič leta 1975 in ostal na tem mestu štiri leta, kasneje še dve leti, torej je bil skupno predsednik šest let. Sodeloval je pri dramski skupini in pri prirejanju raznih zabav in piknikov.

“V odboru sem bil do začetka devetdesetih let, ko sem ga bil prisiljen zapustiti, ker sem se pridružil Slovenskemu narodnemu svetu. Vendar pri društvu še danes pomagam in sem trenutno starešina lovske družine.”

Stanko Prosenak (v sredini) kot predsednik Slovenskega narodnega sveta Viktorije

V času ko je bil predsednik društva so ustanovili balinarsko in lovsko zvezo in tako so pričela slovenska društva med seboj sodelovati.

“Eden zelo važnih podvigov pri sodelovanju med slovenskimi društvi v Melbourneu in Geelongu je bila ustanovitev organizacijskega in kasneje koordinacijskega meddruštvenega odbora, kateremu sem predsedoval. To so bili temelji za bodoče medklubsko sodelovanje.”

Stanko je bil vrsto let starešina lovske družine in Slovenske lovske zveze Viktorije. Zraven vsega že omenjenega so še gradili društveni dom v Elthamu.

Kot priznanje za njegovo delo mu je Slovensko društvo Melbourne že leta 1979 podelilo častno članstvo.

Osamosvojitve Slovenije najlepší čas v Stankovem življenju, v društvu pa nove težave

Ko se je začelo gibanje za demokracijo Slovenije se je Stanko takoj priključil Odboru za podporo demokracije v Sloveniji, kasneje pa Slovenskemu narodnemu svetu. V prvem odboru SNS je bil za časa predsednikovanja Simona Špacapana podpredsednik, kasneje pa dve leti predsednik.

“Zaradi mojega sodelovanja pri gibanju za demokratizacijo v Sloveniji in podpore Demosu sem bil, enako kot mnogi drugi rojaki s katerimi sem bil istega mišljenja, ožigosan da sem političen in sem moral prav zaradi tega prenehati z delom v odboru Slovenskega društva Melbourne. Nikoli nisem razumel kako so naši Slovenci gledali na to, saj smo vendar bili

pri društvu vedno politični. Nikoli namreč nismo priznavali jugoslovanskih državnih predstavnikov kot legitimnih zastopnikov slovenskega naroda. Tudi zastave z rdečo zvezdo nismo hoteli nikoli izobesiti. No, čas je pokazal, da sem imel prav... tudi naša domovina se je otresla komunizma in ob obiskih Slovenije se ni treba več bati mučnih zasliševanj ali ‘razgovorov’, kot so jih imenovali.”

“Zame je bil propad komunizma in končno rojstvo nove samostojne in demokratične Slovenije najlepší čas v mojem življenju. Škoda da tega niso dočakali moji starši. Ponosem sem, ker sem delal z ljudmi, ki so bili pripravljeni pokazati svojo narodno zavednost in se zanjo tudi izpostavljati pa četudi ne bi mogli nikoli več obiskati domovine - kdo pa je takrat vedel kako se bo vse končalo. Skupaj smo verjeli in vendar dočakali svobodo malega naroda na sončni strani Alp.”

TISKOVNI SKLAD Glas Slovenije

\$ 50.00 I. Debeljak,
L. Srnec, K. Hren
\$ 30.00 A. Grmek
\$ 20.00 D. Gustinčič,
prispevek (neugotvoljeno ime)
\$ 10.00 D. Drezga
HVALA

Veleposlaništvo Republike Slovenije iz Canberre

Konzularne ure:
Melbourne, ponedeljek,
4. oktobra, od 10.00 do 13.00
ure v prostorih SNS v Verskem
središču Kew, A'Beckett Street

Splošne informacije, ki jih posredujemo na konzularnih urah so brezplačne.

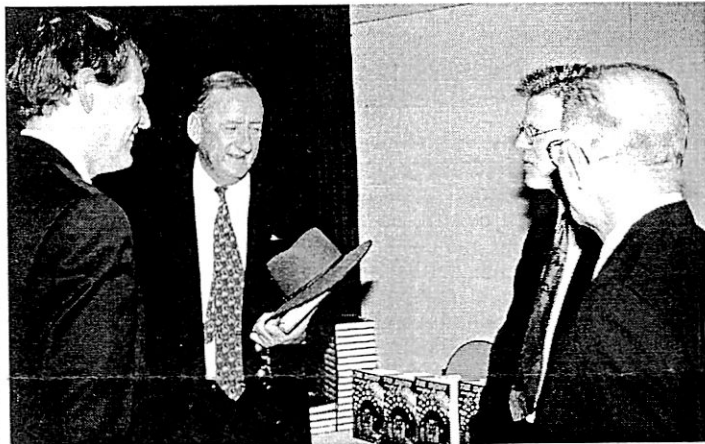
Drog in slovenska zastava že v Coomi - stroške krila slovenska skupnost

SYDNEY, MELBOURNE, COOMA /SNS VIC/ - Avstralska slovenska konferenca je prevzela pobudo in odgovornost, da v imenu vseh Slovencev v Avstraliji uredi vse potrebno za postavitve droga in slovenske zastave na Aveniji zastav v Coomi ob 50. obletnici graditve hidroelektrarn v Snowy Mountainsu. Predsednik ASK Cvetko Falež je opravil vse potrebne začetne dogovore s Shire Council Cooma Monaro v imenu slovenske skupnosti v Avstraliji in jim zagotovil poravnavo stroškov. Ker se nahaja Cvetko Falež v Sloveniji kot član pripravljalnega odbora za papežev obisk, je UO ASK določil da ga v tej zadevi nadomesti Štefan Merzel, predsednik SNS VIC.

SNS VIC je že poslal v Coomo slovensko zastavo, ki jo je dal delati v Melbourneu po naročilu in dimenzijah, ki jih zahteva občina v Coomi, prav tako so poravnani že tudi stroški droga (\$ 1500). ASK želi, da bi bil to projekt vseh Slovencev v Avstraliji, zato vljudno vabi k sodelovanju. Zaželeno je, da se ustanovi poseben odbor veteranov projekta Snowy za medsebojno povezavo. Prosimo slovenske organizacije, da določijo nekaj članov v ta odbor. Denarne prispevke za vzdrževanje droga in zastave pa lahko pošljete zaenkrat Štefanu Merzlu, predsedniku SNS VIC, P.O.Box 197, Kew 3101 VIC.

GLAS SLOVENIJE: Dogovor, da bo prevzela začetno organizacijo in zbiranje denarja za drog in zastavo je torej prevzela Avstralska slovenska konferenca in sicer na srečanju Cvetka Faleža in drugih z Drnovškovo v Canberri 15. marca 1999. Cvetko Falež je 15. aprila 1999 objavil v Glasu Slovenije pismo s prošnjo naj rojaki pričnejo zbirati denar. Peter Kropce je avgusta napovedal na radiu, da bo Klub Triglav prispeval \$ 1500. Od prošnje naj se začne denarna zbirka od Kropcejeve napovedi je torej minilo vsaj tri mesece in v tem času naši "zavedni" Slovenci niso prispevali nič ali bore malo. Klub Triglav pa je seveda svojo obljubo tudi izpolnil. Zdaj je potrebno zbrati denar za vsakoletno vzdrževanje zastave. Dajmo, rojaki, pokazimo svoj čut za patriotizem, ali niste ponosni, da bo visela v Coomi naša slovenska zastava?

S predstavitev knjige Ivana Kobala "The Snowy - Cradle of the New Australia" v Canberri /Foto: F.A./

**Zgoraj: Družina Kobal s Timom Fisherjem
Deno: avtor podpisuje knjige**

Govori Ivan Kobal, sedijo Tim Fisher, Helena Drnovšek Zorko in Josephine Kneipp iz SMA

IMPACT

INTERNATIONAL Pty Ltd

Podjetje družine Lajovic slavilo 40 let

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE, S.G./ - V petek, 20. avgusta je slovenska podjetniška družina Lajovic proslavila 40-letnico svoje firme Impact International Pty Ltd. V prostorih Slovenskega društva Sydney se je zbrala množica sedanjih in bivših delavcev podjetja. Razen družine Lajovic so bili prisotni tudi člani Upravnega odbora Loo Chan - finančni direktor Impacta, Julian Burnett - direktor podjetja v Novi Zelandiji in Milan Gruden - direktor ljubljanske Tube. Dušan Lajovic je predal delovno mesto "Managing Director-ja" svojemu sinu Dimitriju, sam je ostal "Chairman"; ena od direktorjev je hči Alenka Tindale. Po skupinskem fotografiranju in večerji je spregovoril Dušan Lajovic o zgodovini podjetništva očeta Milivoja Lajovica in o svojih začetkih v Avstraliji. Pri tem je poudaril pomembno vlogo Saše, svoje soproge in matere njenih otrok.

Po ganljivem nagovoru se ji je s šopkom rož tudi uradno zahvalil za vso podporo in razumevanje. Bilo je ganljivo spremljati vzdušje v dvorani, ljudje so od časa do časa v znak spoštovanja do Dušana Lajovica vstajali in navdušeno ploskali, zaposleni v tovarni so mu izročili posebno darilo.

Dušan Lajovic je izbral za denarno nagrado Impacta tri delavke, v znak spoštovanja do ženskega spola (saj je že njegov oče leta 1922 pokazal posebno skrb za ženski spol, ko je odprl v Ljubljani dom za neporočene matere, ta stavba stoji še danes na Mostah). Da bi se zadevi pravično streglo je izbral način žrebanja. Vsi sedanjí in bivši delavci pa so prejeli ročne ure z napisom Impact International 40 let. Na koncu slovesnosti je bil prebran tudi telegram - voščilo generalnega častnega konzula RS iz Sydneya Alfreda Brežnika.

Podjetništvo v genih

Oče Milivoj Lajovic je že leta 1921 v Ljubljani ustanovil podjetje Saturnus a ga je po štirih letih prodal. Leta 1928 je v Šiški ustanovil podjetje za izdelavo tub in plastičnih izdelkov. Po vojni je družina izgubila svoje imetje in emigrirala v Avstralijo.

Dušan Lajovic je nadaljeval z družinsko tradicijo in po opravljanju raznih del ustanovil tovarno Impact International Pty Ltd. Kasneje je odprl tovarne še v Novi Zelandiji, v Melbournu, Maleziji, Indoneziji in na Filipinih, večinski delež pa ima tudi v slovenski Tubi v Ljubljani, ki je bila sicer pred nacionalizacijo lastništvo družine Lajovic. Impact proizvaja tudi za slovenska podjetja Lek, Krko in Henkel.

Razen tub za zobno pasto izdelujejo še embalažo za kozmetiko in farmacijo.

Znamenita rodbina

Lajovici so velika rodbina, včasih, ko so se še v Sloveniji vsi zbrali jih je bilo več kot sto - skladatelj Anton je Dušanov stric, dirigent Uroš in arhitekt Janez sta Dušanova bratranca, Marko je bil s svojo pok. ženo Silvo Palme državni prvak v umetnostnem drsanju leta 1950 (danes živi v Braziliji), brat Miša Lajovic pa je bil znani avstralski senator, prvi neanglež v senatu (1975-1985), s svojo soprogo živi še danes v Avstraliji. Tudi starša Dušana in

Dušan Lajovic: "Pred leti je moj dolgoletni delavec - čuvaj, sicer Italijan, dobil srčni napad prav na novoletno noč; nikogar drugega ni klical kot mene. Preskrbel sem mu najboljše zdravilke in takrat se je izlekel. Žal je prav pred nekaj tedni umrl v 78. letu starosti. Vedno sem ga pozdravljal: Trst je naš!"

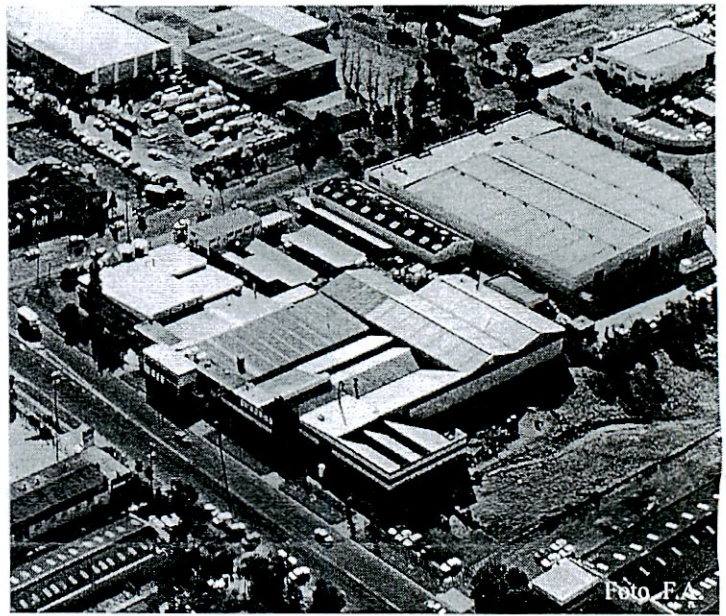
Saše Lajovic sta živela v Avstraliji, vsi so pokopani na starem slovenskem pokopališču v Rockwoodu; Dušanov oče je umrl pri 78. letih, mama pa je dočakala 94 let.

Sašini in Dušanovi potomci

Sin Dimitri je strojni inženir in dela z očetom Dušanom že 23 let. Njegov hobi so solarni avtomobili, izdelal je že tri in z njimi so dirkali čez avstralsko puščavo. Zdaj ima nov hobi: avtomobil na električni pogon. Hčerka Alenka ima svoje tržno podjetje. Mama in ata Lajovic imata že tudi nekaj vnukov.

Pomen Impacta Svetovna posebnost

Zaposlenih je 550 ljudi, v Sydneyu 100. V Avstraliji je podjetje Impact International Pty Ltd po izvozu med prvimi 400-timi in med prvimi 30-imi v NSW, izvažajo v Azijo in v Evropo. Pri Impactu so izdelali nov laminat,

kakršnega ni še nihče na svetu in je na trgu v Švici. Posebnost tube je hologram, zanjo pridobivajo aluminjsko folijo iz Slovenije. Hologram dobijo iz Nemčije, naredijo devet plasti in izdelek pošljejo v Švico. Takšne propagande podjetje še ni doživelo, to je interkontinentalni izum.

Delovni dan Dušana Lajovica

V intervjuju v reviji *Pepita* odgovarja Dušan Lajovic Nadi Kirbiš na vprašanje kakšen je videti njegov običajen delovni dan v Avstraliji: "Vstajam ob 7. uri zjutraj, pozajtrkujem in grem od doma ob pol devetih (žena mi pripravi majhno kosilo - sendvič in sadje in to nosim vsa leta kar v papirnati vrečki s sabo v pisarno), posamezni dnevi pa se med seboj razlikujejo. Ob ponedeljkih odhaja od doma z ženo istočasno, ker

vodi knjigovodstvo v slovenskem verskem centru.

Moja tajnica, ki dela pri meni že štirinajst let, pripravi sveženj faks sporočil, ki jih pregledam ob kavi. Potem se sprehodim po tovarni in pozdravim delavce - prvi delavec, ki je začel delati z mano je še danes zaposlen pri meni. Ob 10. uri pregledam pošto in pokličem v tovarne v Melbournu, na Novi Zelandiji, v Indoneziji, Maleziji in proti večeru v Ljubljano.

Torek je pravzaprav najzahtevnejši dan, ker dobim poročila iz vseh tovarn, kjer so podatki o prodaji, naročilih, dohodku, številu zaposlenih, zalogah materiala in zalogah od prodaje, napišejo mi, koliko je 'škarta' in koliko je pritožb. Kadar nastopijo težave, je treba seveda takoj ukrepati in kar najhitreje rešiti problem."

Dušan Lajovic za Glas Slovenije:

"Začel sem z zasnovami za štiri knjige: v eni bo opisana zgodovina družine Lajovic v embalažni industriji. V tej knjigi je tudi priručnik in učbenik za študije industrije tub, prvi te vrste v svetu, ki pokriva zgodovino in tehniko produkcije tub s celotnim pregledom svetovne industrije. Uporabljali ga bodo v tehničnih šolah in na univerzah; pri tem sodeluje celotna svetovna industrija tub.

V drugi knjigi bo opisano moje politično življenje, v tretji moje izumiteljstvo, v četrti pa moja družina..."

Foto: F.A.

NEWS

Slovenia's Contribution to Space Travel

Maribor, (STA) - How big is Slovenia's contribution to the humanity's big leap - the landing on the Moon, the daily Vecer wonders a day after an international conference began on **Herman Potocnik**, a Slovene pioneer of theoretical cosmonautics. The conference will undoubtedly establish that Potocnik was a genius, but will find it difficult to ascertain what his direct impact on the current state of space technology has been. One could hardly claim that the humankind would not see space without him. Yet it is true that reading his book *The Problem of Space Travel* induced many to test his ideas and help realize them.

First Conference on Herman Potocnik-Noordung in Maribor

Maribor, (STA) - A two-day conference organised by the University of Maribor in memory of **Herman Potocnik-Noordung**, a Slovene pioneer of theoretical cosmonautics who died 70 years ago, began in Maribor. The conference was attended by some renowned experts from the U.S. and Russia, including Yuri Mihailovich Baturin and Yuri P. Gidzenko. At the opening ceremony, the chancellor of the University of Maribor, Ludvik Toplak, stressed that Potocnik was a Slovene rocker engineer who marked the 20th century in a special way.

Potocnik wrote a book entitled *The Problem of Space Travel* at the end of the 20s, thus pioneering theoretical cosmonautics. His book is a manual explaining how to penetrate space. However, engineers considered him a dreamer, and he was only taken seriously by H. Oberth and some of his colleagues. Potocnik was born on 22 December 1892 to Slovene parents in Pula. He lived his early days in Maribor, went to Austro-Hungarian secondary military school and became a "lieutenant engineer" in 1913. Only a year later he had to go to the front where he worked as an expert on bridges and railways constructions. He retired due to tuberculosis in 1919, whereupon he started studying mechanical engineering in Vienna. In 1925 he became a rocket engineer. He dedicated the rest of his life entirely to problems of space travel.

Slovene Minister of Science and Technology Lojze Marincek received a group of Russian cosmonauts from the Yuri A. Gagarin Centre for Cosmonaut Training from Star City near Moscow who were attending the conference. Marincek

said during the reception that his Ministry and the Ministry of Culture support the theatrical project "Noordung - Zero Gravity" directed by Slovene director Dragan Zivadinov "not only because it is related to space science but also because of Herman Potocnik, whose work was overshadowed by revolutionary events. That is one of the reasons why we did not get a chance to research his work". Partly based on and inspired by Potocnik's work, **Zivadinov's theatrical performance at zero gravity has already been rehearsed on a plane above Star City. Further shows are scheduled for later September.**

Pope John Paul II's Visit to Slovenia

Maribor, (STA) - The Pope will arrive at Maribor Airport on Sunday 19 September, at 10 a.m and will be greeted by President Milan Kucan, Archbishop of Ljubljana and Slovene Metropolitan Franc Rode, Archbishop of Maribor Franc Kramberger and the Apostolic Nuncio, Bishop Edmund Farhat. Then the Pope will travel in his pope mobile to Betnava, where he will be greeted at 10:30. At 11:00 the holy mass will begin in which more than 40 Cardinals, Archbishops, Bishops and more than 100 priests from Slovenia and abroad will take part. Pope John Paul II will perform the beatification at the start of the mass. After a presentation of **Slomsek's life** and a request from Bishop Franc Kramberger, the Holy Father will say a special prayer. Then a shrine will be transported and Slomsek's portrait will be unveiled. During that time choirs will sing one of Slomsek's songs "I am at Home in Heaven". Then the honour of sainthood will be bestowed. The second important part of the visit will be the afternoon meeting of the Pope and a delegation of the Slovene synod. The meeting will take place in Maribor's Cathedral, where Slomsek's grave is located. At the end of the visit the Pope will meet with Mayor of Maribor Boris Sovic and sign the golden book of the city.

Four Slovene Alpinists to Ski Down Mount Everest

Ljubljana (STA) - A team of four Slovene mountaineers will try to ski down the southern slopes of Shish Pangam, an 8027 peak, an attempt that has never succeeded yet. This mission will be part of the first Himalayan expedition of the University of Ljubljana. The team departed for Asia on 8 September. Stojan Burnik, Bojan Leskosek and Robert Pritznik are led by Iztok Tomazin, a GP and top Alpine climber, skier, a mountain rescuer and guide holding an international licence. The expedition is due to wind up on 10 November. It is part of the Tomazin-organised Ski 8000 campaign promoting skiing on the highest mountains of the world.

Editor's Choice Award to Draga Gelt from Melbourne

H E A V E N

Tears are dried up,
no more

stinging drops
of despair . . .

Do wishes
have heartbeats
of great
warmth
and hope?

The trembling
heart awakened
from the

enticing
empty whirlwind -

it quivers in
expectations
and silently

trusts
the rhythm

of the
heartbeat,
and the
eternal
warmth . . .

© Draga Gelt

AEA
V O D U S E K
M E A T S

HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT

36 years in business
22 years in Cobram

CANBERRA
Phone: 02- 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03-58722115

Pred izidom

Prvi Slovenec po vrsti občinski odbornik v dveh občinah

SYDNEY/MARTHA MAGAJNA/ - Naš rojak Herman Koželj, ki je bil občinski odbornik v občini Marickville, se je preselil v Katoomba in se tudi tam posvetil krajevni politiki. Na zadnjih volitvah je kot zastopnik stranke *Mountains First* dobil od vseh kandidatov največ glasov in tako postal prvi Slovenec, ki je bil po vrsti občinski odbornik kar v dveh občinah Sydneya.

Knjiga *Cosmopolitan Melbourne* v pripravi, tudi podatki o tamkajšnjih Slovencih V sydneyjski knjigi *Cosmopolitan Sydney* slovenska skupnost ni omenjena

MELBOURNE, SYDNEY/DRAGA GELT, GLAS SLOVENIJE/ - V Melbourneju je v pripravi knjiga *Cosmopolitan Melbourne*, v kateri bodo predstavljene med drugim tudi različne etnične skupine, med njimi tudi Slovenci. Omenjena bodo še imena znamenitih melbournskih Slovencev (pater Bazilij Valentin, Jožica Paddle Ledinek, Tom Kovač, Draga Gelt in še nekateri drugi). Pripravlja pa jo Multicultural Commission of Victoria. V Sydneyju je avgusta 1998 izšla podobna knjiga, prav tako z naslovom *Cosmopolitan Sydney*. Pripravila sta jo Jock Collins, univerzitetni profesor in Antonio Castillo, izdal pa Pluto Press. Na prodaj je v knjigarnah po \$ 24.95. Iz raziskav, ki jih je opravila urednica Glasa Slovenije je razvidno, da v sydneyjski knjigi slovenska skupnost sploh ni omenjena, seveda pa v njej tudi ni nobenega slovenskega imena. Je kriva za to slovenska skupnost ali avtorji knjige?

Mednarodno priznanje Dragi Gelt za pesem *Nebesa*

MELBOURNE/GLAS SLOVENIJE/ - Draga Gelt je prejela priznanje *Editors Choice* od International Library of Poetry za svojo pesem *Heaven* (*Nebesa*). Pesem bo objavljena v knjigi *Fire in the Heart*. Izšla bo septembra 1999. Cena \$ 89.00. Naročila na: International Library of Poetry P.O.Box 7513 Gold Coast Mail Center-Bundall QLD 9726
Pesem *Nebesa* na str. 15

Iz Primorskih novic

TAKE IN ONAKE

TILJO FRACIN eno šinor impjegato

Tema

Frtacin: "Včeraj sen pršu domu pozno, znaste. Eno moja Juština je 'telovadla' kot po navadi. Mi je delala predtke eno je rekla, da me ne more več gledati!"

Impjegato: "Dajte! In kaj ste naredili?"

Frtacin: "Sen ugasnu luč."

Radio **Du jes?** usako soboto (tako kot SOBOTA) en kvart do desete na koprskem radiju.

Smeh

"Možek, hitro se skrij v omaro, moj prijatelj prihaja!"
"Ola, od kdaj se pa možje skrivajo pred ljublčki?"
"Ne bodi malenkosten, lahko mi pokvariš vse veselje. On sploh še ne ve da sem poročena."

"Možek, pomisli, v tramvaju so štirje moški vstali in mi ponudili sedež."
"Zakaj so pa vstali štirje, saj ti zasedeš samo tri prostore."

"Ali veš, da Marko tako obožuje svojo ženo, da jo je postavil na podstavek?"
"Kaj res? Kaj pa dela na njem?"
"Strop barva..."

Zdravnik Gorenjcu: "Vaši ženi smo morali operirati mandeljne. To bi morala storiti že kot otrok..."
Gorenjec: "Imate prav. Račun pošljite kar njenemu očetu!"

Na zdravje!

Iz Melbourne prihaja medicinska revolucionarna novica

Operacija tumorja na možganih epileptične pacientke - prva te vrste v svetu, v ekipi strokovnjakov slovenskega rodu Melbourne/SBS radio, M.L./ - Letos 22. julija so kirurgi v Melbourneju opravili operacijski poseg, prvi te vrste v svetu. Odstranili so tumor, velik kot pomaranča, ki se je nahajal v možganih 32-letne Marry Robson in s tem dosegli zgodovinsko pomemben korak v kirurgiji. Pacientka je že od dvanajstega leta trpela zaradi epilepsije (božjasti), ki jo je povzročal tumor na možganih, velik 6 cm. Imela je več napadov na teden, ni mogla voziti avtomobila in spremljala jo je kronična utrujenost. Uživala je različna zdravila, da bi zmanjšala napade, toda ko sta se z možem odločila da bi imela otroka, se je pojavil resnejši problem. Zdravila, ki jih je potrebovala bi vplivala na razvoj ploda in lahko bi se rodil prizadet otrok.

Direktor oddelka za epilepsijo v viktorijski bolnišnici je dejal: "Osebe z epilepsijo včasih niso bile primerne za operacijo, toda z uspešnim razvojem operacijskih posegov so danes te vrste operacije varne. Omogočijo nam da nadvse majhen delček možganov odstranimo." **Simon Vogrin** iz Melbourneja, rojen slovenskim staršem, je bil član ekipe, ki je analizirala podrobnosti in pripravo na operacijo. **Simon** je poslušalcem radia pojasnil ves postopek operacije, saj se je sprva zdelo nemogoče operirati tako velik tumor. Pacientka bi namreč lahko izgubila govor. Toda razne raziskave, sodobni instrumenti in računalniška tehnologija so omogočili, da se je operacija srečno končala. Pacientka nima več epileptičnih napadov, lahko bo imela otroka pa tudi moč govora ni prizadeta.

Seveda takšne operacije ni moč izvajati na vseh epileptičnih pacientih, od vsakega posameznega primera je odvisno ali bi operacija bila možna li ne.

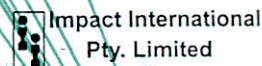
Simon je povedal, da bo 12. septembra letos sodeloval na konferenci o epilepsiji v Pragi. Potem bo imel nekaj predavanj v Sloveniji in v Londonu. Mednarodni medicinski znanosti želi namreč predati rezultate svojih raziskav.

Morda niste vedeli da...

- je v Sloveniji okoli 50.000 kroničnih pljučnih bolnikov
- je v Sloveniji 8000 policistov in 6000 varnostnikov, pa je kljub temu varnost vsak dan slabša
- naj bi letos v Evropo potovalo 703.000 Avstralcev; avstralski statistični urad poroča o 5 odstotnem povečanju zanimanja za Evropo v letu 1998
- da danes med slovensko emigracijo v Argentini živi okrog 500 univerzitetno izobraženih ljudi, a da je med njimi opaziti odmikanje od slovenske skupnosti...
- se svetovno prebivalstvo poveča vsako leto za 78 milijonov prebivalcev
- imamo Slovenci največ nabožnih pesmi na svetu posvečenih Mariji, več kot Španci, ki so drugi na lestvici, tretji pa Portugalci
- je Slovenija na 33. mestu na svetu po kakovosti življenja, med prvimi so Kanada, Norveška, ZDA, Japonska, Belgija, Švedska, Avstralija, Nizozemska, Islandija, Velika Britanija; Slovenija se je letos povzpela nvzgor za štiri mesta in je med državami Srednje in Vzhodne Evrope zasedla prvo mesto

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia - Sponsors:

 EMONA
INSTRUMENTS

 Impact International
Pty. Limited

 ROSEWOOD
HOMES

 GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,
Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, na Japonsko
in v Slovenijo
/Around Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden, Japan and
Slovenia/